TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Sessió núm. 22.2 i 24.1 / CSC / 15.10.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\\22_2i24_1\

Fitxer 22_2i24_11

XV legislatura · sisè període · sèrie C · número ****

Comissió de la Sindicatura de Comptes

Sessions 22, segona reunió, i 24, primera reunió, dijous 15 d'octubre de 2026

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Presidència de l'I. Sr. Jordi Riba Colom

Sessió 22.2 de la CSC

La sessió de la Comissió de la Sindicatura de Comptes (CSC) s'obre a ****. Presideix Jordi Riba Colom, acompanyat de la vicepresidenta, Montse Bergés i Saura, i del secretari, Joan Canadell i Bruguera. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents Eva Candela López, Conchi Jiménez Cruz, Susana Martínez Heredia i Guillem Sánchez Prat, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Laura Martínez Portell, Jordi Munell i Garcia i M. Àngels Planas i Crous, pel G. P. de Junts; Lluïsa Llop Fernàndez i Albert Salvadó Fernàndez, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Míriam Casanova Domènech i M. Belén Pajares Ribas, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Javier Ramírez Gutiérrez, pel G. P. de VOX en Cataluña; Núria Lozano Montoya, pel G. P. Comuns; Laura Fernández Vega, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

Assisteixen a aquesta sessió [assistents].

Sessió 24.1 de la CSC

La sessió de la Comissió de la Sindicatura de Comptes (CSC) s'obre a ****. Presideix Jordi Riba Colom, acompanyat de la vicepresidenta, Montse Bergés i Saura, i del secretari, Joan Canadell i Bruguera. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents [membres comissió].

Assisteixen a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA[

1. Procediment relatiu al Compte general de la Generalitat corresponent a l'exercici del 2024 (tram. 257-00003/15). Sindicatura de Comptes de Catalunya Tramitació de l'informe sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya. (Compte General: BOPC 577, 89).

2. Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 8/2026, sobre el servei escolar de menjador als centres públics d'educació infantil i primària (tram. 256-00035/15). Sindicatura de Comptes de Catalunya. Debat de l'informe. (Informe: BOPC 569, 66).

3. Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 13/2026, sobre el Compte general de les corporacions locals, corresponent a l'exercici 2024 (tram. 258-00023/15). Sindicatura de Comptes de Catalunya Tramitació del procediment.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El president

Molt bon dia. Reprenem la sessió, que vam suspendre el dia 17 de setembre de 2026. Algun grup vol comunicar alguna substitució?

(Remor de veus.)

(M. Àngels Planas i Crous intervé sense fer ús del micròfon.)

El president

El senyor Joan Canadell per la diputada Ennatu Domingo.

M. Àngels Planas i Crous

La substitució és el diputat Canadell per la diputada Ennatu Domingo. I disculpeu.

El president

Molt bé, doncs, en prenem nota.

Seguim amb el debat i votació de les propostes de resolució subsegüents als informes presentats en aquella sessió.

Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 5/2026, sobre el procés d'estabilització de l'ocupació temporal a la Generalitat de Catalunya

256-00032/15

La primera és el procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 5 del 2026, sobre el procés d'estabilització de l'ocupació temporal a la Generalitat de Catalunya, amb propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup parlamentari de Junts, Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, Grup Parlamentari dels Comuns i Grup parlamentari de VOX. Hi ha alguna sol·licitud de votació separada? Sí?

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Guillem Sánchez Prat

Sí, president, la de VOX.

El president

D'acord. Molt bé, doncs, atès que la resta de propostes de resolució són idèntiques, procedirem a la votació en primera instància de totes les que acabo d'esmentar, llevat de les propostes… *(Veus de fons.)* Doncs primer votem la de VOX. Primer votem la proposta de resolució del Grup Parlamentari de VOX. Vots a favor? Vots en contra?

Queda rebutjada amb els vots favorables del Grup Parlamentari del Partit Popular i amb els vots contraris del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i Grup Parlamentari dels Comuns.

Tot seguit, ara sí, votarem la resta de propostes de resolució, com els he dit, idèntiques. Vots favorables? S'aprova per unanimitat dels grups presents.

Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 6/2026, sobre el Consell de Garanties Estatutàries, corresponent a l'exercici del 2024

256-00034/15

La segona és el procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 6 del 2026, sobre el Consell de Garanties Estatutàries, corresponent a l'exercici del 2024, amb propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, Grup Parlamentari dels Comuns i Grup parlamentari de VOX. Entenc sol·licitada la mateixa separació de vot,

Lluïsa Llop Fernàndez

Sí, president.

El president

per tant, procedirem a la votació en primera instància de la proposta de resolució del grup parlamentari de VOX. Vots favorables? Vots contraris? Per tant, queda rebutjada amb els vots favorables del Grup Parlamentari Popular i amb els vots contraris dels grups parlamentaris Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i Grup Parlamentari dels Comuns.

Passem a la votació de la resta de propostes de resolució. Vots a favor? S'aprova per unanimitat dels grups parlamentaris presents.

Aixequem, doncs, aquesta sessió. Aturem uns breus instants mentre donem… fem venir els síndics.

La sessió s'aixeca a...

(Pausa llarga.)

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

La sessió s'obre a...

El president

Molt bé. Bon dia de nou. Obrim la sessió prevista per avui. Prenem nota, entenem, de les mateixes substitucions comunicades anteriorment, i donem la benvinguda als síndics de la Sindicatura de Comptes que avui ens acompanyen, i els agraïm la seva presència aquí.

Procediment relatiu al Compte general de la Generalitat corresponent a l'exercici del 2024

257-00003/15

El primer punt de l'ordre del dia és la presentació del procediment relatiu al Compte general de la Generalitat corresponent a l'exercici de 2024. El debat comença amb la presentació per part de la Síndica Major, Llum Rodríguez Rodríguez, que ha estat la síndica designada pel Ple de la Sindicatura de Comptes per presentar el compte general. Té la paraula la Síndica Major, Llum Rodríguez.

Permetin-me abans, hem comentat

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Fitxer 22_2i24_1CSC2

–més que perquè tothom estigui assabentat amb el conjunt de portaveus dels diferents grups– que habitualment aquest punt és un punt que es presenta per part de la Sindicatura, però que atès que en breu veurem el punt en el Ple, en breu, relativament, habitualment és un debat que no es produeix aquí, a fi i efecte d'evitar la reiteració d'un debat. Per tant, atès, i amb aquesta consideració prèvia comentada amb el conjunt de portaveus, sàpiguen que no és que *(l'orador riu)* no hi hagi interès en el tema, sinó que hi ha, diguem-ne, l'aquiescència a procedir d'aquesta manera.

Ara sí, sense més preàmbuls, té la paraula la síndica major, Llum Rodríguez, quan vostè vulgui.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

La síndica major (Llum Rodríguez Rodríguez)

Gràcies, president i bon dia a tothom, i ens anirà molt bé de cara a la presentació, jo crec, que s'escurci, també de cara vostès, el debat d'això perquè teníem interès de mostrar-los el vídeo que hem preparat de la presentació del compte de cara als ciutadans, que puguin accedir a la nostra web i per tant ens donarà temps, quan jo acabi aquesta breu explicació, de mostrar com ha quedat i ja com es pot visualitzar a la nostra web, dins d'aquesta política que hem engegat de facilitar la difusió també dels nostres informes.

Bé, el Compte General de la Generalitat de Catalunya a l'exercici 2024 és el que ens ocupa. Aquest informe està previst a la pròpia llei de la Sindicatura i la finalitat és emetre una opinió sobre l'adequació de la informació economicofinancera presentada als principis comptables aplicables i també sobre el compliment de la legalitat. Per tant, l'objectiu general és verificar que el Compte General de la Generalitat de Catalunya, entès com el consolidat de tot el sector públic de la Generalitat, ha estat presentat d'acord amb les normes que li són d'aplicació en relació amb l'estructura, el contingut i també el termini de presentació d'aquests comptes.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Com a objectius específics, el que s'ha fet és revisar la tramesa dels comptes anuals individuals inclosos en aquest compte general pel que fa al temps i forma, també verificar el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, revisar també el compliment dels principis i criteris comptables i dels preceptes de la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya i del text refós de la Llei de finances públiques, referents a la tramitació de les modificacions de crèdit, l'autorització de l'endeutament i els increments retributius del personal. I també s'ha fet la fiscalització del compliment de la normativa en la tramitació de les modificacions de crèdit, l'autorització de l'endeutament i els increments retributius del personal. El perímetre d'aquest Compte General de la Generalitat de Catalunya està conformat per 213 entitats amb aquesta distribució, que figura en aquest quadre que tenen detallat a dins del propi informe i per tant, aquest és el perímetre d'anàlisi

del compte, però també el perímetre d'anàlisi de la consolidació, que és un dels aspectes que, com hauran vist a l'informe, es fiscalitza en aquesta ocasió i s'analitza en detall.

El pressupost i nombre d'entitats de la Generalitat distribuït per cada una d'elles és la que figura en aquests quadres, i també el seu pressupost en milions d'euros. Com veuen el CatSalut i les entitats de dret públic de la Generalitat concentren la majoria de l'import del seu pressupost, en concret CatSalut 11.294 milions d'euros, la resta d'entitats de dret públic 11.646, i després ja vindria, amb unes xifres molt inferiors, els consorcis, 5.420 milions d'euros, les societats mercantils, 2.335, les fundacions, 1.049, i finalment, les entitats autònomes, administratives i comercials, 997. Distribuït numèricament, el CatSalut seria un, les entitats de dret públic serien cinquanta, els consorcis seixanta-tres, les societats mercantils trenta-tres, fundacions hi ha trenta-set, i la resta d'entitats administratives i comercials serien vint-i-una. *(Se sent un telèfon mòbil.)* Aquest és el conjunt del perímetre respecte el qual s'ha analitzat i, per tant, les entitats que conformen el consolidat d'aquest compte, que per primer cop es presenten a l'exercici 2024, és el primer any que es presenta amb el total consolidat, és a dir, que els exercicis anteriors, com recordaran, ja s'havia iniciat aquesta consolidació, però no comptava amb tot el perímetre i és en aquesta vegada que els comptes integren les 230 entitats del grup.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Addicionalment, pel procediment de posada en equivalència també s'inclouen en aquests comptes generals setanta-cinc entitats, 3 multigrups i setanta-dues associades. Recordar que una entitat multigrup és una entitat del grup que participa en el capital social o patrimoni de l'entitat multigrup, conjuntament amb altres alienes al grup, exercint el seu control de manera conjunta, i una entitat associada és una o més entitats del grup que exerceixen una influència significativa perquè tenen una participació en el seu capital social o patrimoni i poden intervenir en les decisions de la participada, però sense arribar a gestionar-la conjuntament ni tenir-ne el seu control. Per tant, amb aquestes diferències en quant al seu règim jurídic i de funcionament, també s'inclou en aquestes entitats tres multigrup i setanta-dues associades.

Pel que fa a la distribució del pressupost en aquest quadre a milers d'euros, tenen el detall de quins àmbits van destinats; 11.487 estarien destinats a consum, 63.254 a llengua catalana, 87.735 a esports, a cultura es destinarien 372.390, a habitatge 691.259, i els dos últims serien on concentren la majoria del pressupost, que seria educació, amb 8.966.632, i salut 16.067.251; recordem que està expressat en milers d'euros, per tant, són unes xifres molt importants.

Pel que fa a l'estabilitat pressupostària, la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera defineix l'estabilitat pressupostària de les administracions públiques com la situació d'equilibri o superàvit estructural. Per calcular l'objectiu d'estabilitat pressupostària és necessari considerar el resultat de l'exercici segons les normes del SEC, que és el sistema europeu de comptes, de les entitats que formen l'anomenat perímetre del sector administracions públiques, i la Intervenció General de l'Administració de l'Estat hi afegeix també alguns ajustaments calculats d'acord amb els criteris SEC. L'IGAE, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, va comunicar als ajuntaments els ajustaments definitius i va situar un dèficit o necessitat de finançament de 1.524 milions d'euros l'exercici 2024.

Pel que fa a les fets i xifres que s'inclouen al compte general del 2024, el 31 de desembre del 2024 l'Administració de la Generalitat de Catalunya presentava un romanent de tresoreria i un patrimoni net negatius i un endeutament financer i uns compromisos de despesa adquirits en càrrecs d'exercicis futurs elevats. El detall és aquest, veuran que sí que hi ha, quant a romanent de tresoreria pel 2024 és de 7.481,06 milions d'euros en negatiu, millora la seva posició respecte al 2023, que aquesta xifra era de 9.146. El patrimoni net també és negatiu en 58.545,15, millora també aquest posicionament respecte al 2023, que ho era per una xifra de 59.316,41. L'endeutament financer sí que ha pujat, per tant, s'empitjora aquesta xifra respecte al 2023, que estava situada el 2023 en 80.881 milions d'euros i passa al 2024, 84.120. I els compromisos de despesa d'exercicis futurs també s'incrementa, era de 123.412,12 milions d'euros el 2023, i passa al 2024 amb una xifra de 130.239,16 milions d'euros.

Pel que fa als compromisos de despesa d'exercicis futurs, aquí en aquest gràfic tenen la distribució pels diferents capítols. El 63,2 per cent del capítol 9, per tant, el

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

pagament del deute i el pagament d'interessos és important. Al capítol 8, el 3,0, al capítol 7, l'1,1, al capítol 6, 3,1, al capítol 4, 13,9, al capítol 3, 7,2 per cent, i al capítol 2, 8,5; per tant, el 9 concentra la majoria d'aquest compromís de despesa.

Com a aspectes a destacar del compte del 2024, com ja els he dit abans, inclouen per primera vegada tots els estats establerts a l'ordre del 2019 que regula la consolidació…, l'estat de consolidació dels comptes. En l'exercici 2024 la intervenció ha continuat actualitzant la normativa comptable pública de la Generalitat, amb l'aprovació de la Instrucció 7/2024, que estableix el model de liquidació pressupostària de les entitats del sector públic de la Generalitat, que després han de remetre a la intervenció, juntament amb els comptes, perquè pugui conformar aquesta consolidació. I en aquest exercici no s'ha presentat l'informe de resultats dels programes pressupostaris perquè correspon a un pressupost prorrogat i, com a tal, sense programes i objectius preestablerts, sinó que serien vigents els de l'exercici prorrogat.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Com a aspectes a destacar, dir que en el 2024 Infraestructures Ferroviàries de Catalunya ha modificat el criteri comptable de les aportacions de capital rebudes de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del reconeixement de l'actiu per a les aportacions plurianuals compromeses, i això ha suposat que els epígrafs Inversions financeres en entitats del grup i patrimoni net de l'entitat disminueixin en aproximadament 2.297,15 milions d'euros. Aquesta adaptació que ha fet infraestructures ferroviàries, és com a conseqüència d'aplicar la normativa en matèria del Pla comptable de la Generalitat de Catalunya i, per tant, adequar la regulació que es conté en aquest pla comptable, adequar la seva comptabilitat i les valoracions corresponents.

Posar de manifest el que ja hem comentat anteriorment en quant a les xifres, la delicada situació financera de l'Administració de la Generalitat a 31 de desembre del 2024, amb un romanent de tresoreria negatiu, un patrimoni net també negatiu, un endeutament financer elevat, i un volum important de compromisos de despesa futurs que comprometen, evidentment, els pressupostos també d'altres exercicis.

Pel que fa a les principals observacions, les liquidacions del pressupost d'ingressos i de despeses consolidades presentades no incloïen el detall de les modificacions

pressupostàries d'ingressos i de despeses dels cobraments i pagaments efectuats de l'exercici corrent i de l'execució de drets i obligacions d'exercicis tancats. Per tant, això seria un requisit que les normes de consolidació exigeixen i que en aquest cas, aquests documents no hi eren.

En la consolidació s'han observat diferències, en la conciliació de les operacions recíproques, entre altres diferències, de 207,32 milions en l'actiu i de 607,51 milions en els passius de l'Administració de la Generalitat de Catalunya respecte a Infraestructures.cat i també respecte d'aquesta societat d'infraestructures amb el subgrup CatSalut per import de 227,67 milions. La conciliació d'aquestes operacions recíproques és important perquè en la consolidació el que es pretén és que la fotografia de la situació economicofinancera de l'entitat respecte al qual es consolida el compte, sigui la més fidedigna possible i, per tant, aquests ajustos comptables tendeixen a això, no?, ha ajustar aquest reflex real de l'estat financer de les entitats de què es tracti.

El perímetre de consolidació de les entitats associades no incloïa tres societats mercantils, un consorci i cinc fundacions, on el percentatge de participació era d'almenys el vint per cent, que és el requisit que exigeix la normativa de consolidació pública i, per tant, disposava d'una influència significativa en la presa de decisions i s'haurien d'haver integrat en la consolidació com a entitats associades. També en aquest perímetre de consolidació de les entitats associades tampoc s'incloïen cinc consorcis i nou fundacions on l'Administració de la Generalitat disposava de drets de vot a l'òrgan de govern, però no s'ha pogut validar per manca d'informació el percentatge de participació en el patrimoni de l'entitat que permeti confirmar l'existència d'una influència significativa en la gestió d'aquestes entitats, per tant, caldria aquesta dada per veure quin és el nivell d'influència.

Pel que fa a la fiscalització d'aquest perímetre de consolidació de les entitats del

Fitxer 22_2i24_1CSC3

també s'ha observat que la intervenció no va incloure set de les 213 entitats del grup en la consolidació pressupostària de l'exercici 2024, perquè no disposava del

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

pressupost aprovat, és a dir, per manca d'aquestes dades que haurien d'haver transmès aquestes entitats.

Pel que fa a la despesa desplaçada efectivament realitzada durant l'exercici 2024 i no registrada en el pressupost de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, del CatSalut i de l'ICS, va ser de 4.579,09 milions d'euros, mentre que l'exercici 2023 va ser de 4.538,81 milions d'euros, de manera que l'exercici 2024 hi va haver un increment en la despesa desplaçada de 40,28 milions d'euros.

Durant l'exercici 2024, l'Administració de la Generalitat de Catalunya va continuar actualitzant l'inventari i va activar comptablement 1.114 terrenys per un valor de 495,79 milions d'euros, i 1.298 construccions de diferents departaments per 1.144,96 milions d'euros. Aquest procediment ha suposat fer aflorar un benefici de 715,30 milions d'euros, d'aquí la importància que els inventaris de les entitats estiguin actualitzats i la valoració dels seus actius o les amortitzacions corresponents s'efectuïn correctament perquè donen també, contribueixen a aquesta imatge fidel de la situació financera que comentàvem.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

En la revisió de l'actiu del balanç del CatSalut també s'ha observat que el 31 de desembre del 2024 hi havia una infravaloració neta en la depreciació de les inversions financeres del CatSalut de 143,69 milions d'euros; la més significativa d'aquestes era la de l'ICS, per valor de 112,18 milions d'euros.

Com a recomanacions que formulem a l'informe, la primera d'elles és continuar avançant en la implementació d'un procediment sistemàtic de conciliació dels saldos comptables i pressupostaris de l'Administració de la Generalitat i de la resta d'entitats del grup que permetés presentar uns estats consolidats totalment complerts. Per tant, això que ha aflorat en aquest compte a l'hora d'analitzar aquesta consolidació s'hauria de corregir per exercicis futurs perquè aquesta consolidació fos plena i, per tant, la imatge sigui més real i fidedigna possible.

També amb aquesta voluntat de que les dades siguin les més complertes possibles i la imatge comptable més fidel, el sector públic també hauria de finalitzar l'actualització del seu inventari, i el pressupost de despeses de l'Administració de la Generalitat de Catalunya del CatSalut i d'algunes entitats autònomes de caràcter administratiu hauria de contenir crèdit suficient i adequat per atendre totes les

despeses previsibles i ineludibles d'acord amb els ingressos previstos. Tot això amb la voluntat d'evitar aquest desplaçament, o sigui, la realització d'aquesta despesa que després es desplaça a exercicis futurs.

També recomanem que es continuï impulsant la modificació dels estatuts dels consorcis i fundacions en què l'Administració de la Generalitat de Catalunya tingui participació per determinar l'administració d'adscripció, per també, per determinar aquest percentatge de participació efectiu per entendre després a l'hora d'aplicar aquesta consolidació, a part del seu règim jurídic, quant a que ve marcat per l'administració d'adscripció, també a l'àmbit de la consolidació i veure en quin tipus d'entitats que preveu la normativa de consolidació s'haurien d'incloure. I també recomanem que les entitats autònomes de caràcter administratiu que no tenen atribuïda la competència d'aprovació dels seus comptes anuals a cap dels seus òrgans, ho haurien de regular, aquesta atribució de competències, per determinar-la. Tot això amb una voluntat també de contribuir a la seguretat jurídica i que se sàpiga de manera indubitada quin és l'òrgan competent per a aquesta aprovació.

Això seria molt sintèticament el resum de la presentació del compte. I ara, a veure si me'n surto, passaríem el vídeo perquè vegin quina és la presentació que hem fet.

(Veus de fons.)

A veure si me'n surto.

«Situació economicofinancera pressupostària. L'informe sobre el Compte general de la Generalitat és un dels informes més rellevants que la Sindicatura ha de fer cada any d'acord amb la seva llei. El Compte General de la Generalitat és el document anual elaborat per la Intervenció General que detalla la situació economicofinancera, pressupostària i patrimonial de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic.

El compte general inclou els comptes de l'Administració de la Generalitat i de 212 entitats que en depenen majoritàriament o que hi estan adscrites: entitats autònomes, entitats de dret públic, societats mercantils, consorcis i fundacions. A més dels comptes individuals, la Intervenció General elabora un compte general consolidat per oferir una visió global de tot el grup Generalitat format pels comptes de les 213 entitats esmentades i altres setanta-cinc entitats sobre les quals la

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Generalitat té una influència significativa tot i no tenir-hi una participació majoritària. La Sindicatura de Comptes analitza i revisa els procediments d'elaboració, el contingut i els terminis de presentació dels comptes anuals de les entitats que formen el compte general i també el compliment de la normativa aplicable.

L'exercici 2024 els ingressos van ser de 63.201 milions d'euros, dels quals el cinquanta-cinc per cent procedien de la recaptació d'impostos directes i indirectes. Les despeses van ser de 60.267 milions d'euros, dels quals el vint-i set per cent corresponien a remuneracions del personal i el trenta per cent a transferències corrents i de capital a altres entitats. Les despeses de caràcter social van representar el seixanta-vuit per cent de la despesa no financera de la Generalitat amb la salut i l'educació com a principals àmbits de despesa. La despesa en habitatge va representar únicament el dos per cent de la despesa social, però és la que va registrar un increment més gran.

De la nostra fiscalització, què hem observat? La delicada situació financera de la Generalitat per les necessitats de finançament, ja que el romanent de tresoreria i el patrimoni net són negatius. L'endeutament financer és elevat i perquè hi ha un volum important de compromisos de despesa adquirits amb càrrec a pressupostos futurs. L'immobilitzat material no està recollit en un inventari complet i actualitzat. La despesa realitzada el 2024 i no registrada en el pressupost va ser de 4.579 milions d'euros. Els comptes d'algunes entitats no incloïen tota la informació necessària i no tots els comptes es van trametre dins del termini legal. El perímetre de consolidació no incloïa totes les entitats del grup i associades.

Què recomanem? Completar la conciliació dels saldos comptables i pressupostaris amb les entitats del grup, actualitzar i sistematitzar les dades de tot l'inventari. Finalment, el pressupost de despeses ha de contenir prou crèdit per atendre totes les despeses d'acord amb els ingressos previstos.

Visiteu www.sindicatura.cat per veure l'informe complet.»

Bé, això seria tot. És molt breu, Com a molt dura dos minuts, que és el temps que ens hem marcat perquè també sigui assumible per a qualsevol que visiti la pàgina, Però sí que hem intentat que les xifres més importants apareguin recollides perquè sigui el més divulgatiu possible.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El president

Molt bé, moltes gràcies.

Un cop finalitzada la presentació, i atès el que hem comentat abans, pregunto als membres de la comissió si considereu que l'informe presentat per la Sindicatura de Comptes és suficient perquè el Parlament es pronunciï sobre Compte General de la Generalitat. Ho podem aprovar per assentiment? Molt bé, doncs moltes gràcies. Queda aprovat per assentiment. *(Veus de fons.)* S'aprova portar-ho al Ple. *(Veus de fons.)* Doncs només hem assentit. *(L'orador riu.)*

Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 8/2026, sobre el servei escolar de menjador als centres públics d'educació infantil i primària

256-00035/15

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Passem, ara sí, el segon punt de l'ordre del dia, que és el debat del procediment relatiu a l'informe de fiscalització 8 del 2026, sobre el servei escolar de menjador als centres públics d'educació infantil i primària.

El debat comença amb la presentació per part de la síndica Anna Tarrach Colls, que ha estat a la síndica designada pel Ple de la Sindicatura de Comptes per presentar l'informe. Té la paraula la síndica Anna Tarrach, quan tinguem a punt la part tècnica.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

La síndica Anna Tarrach Colls

Bon dia a tothom.

(Veus de fons.)

Perdoneu. Bon dia a tothom. Presentem l'informe sobre el servei de menjador als centres públics d'educació infantil i primària. L'àmbit temporal d'aquest informe és el curs 2023-24 i l'àmbit subjectiu fa referència al Departament d'Educació i Formació Professional i al Consorci d'Educació de Barcelona.

Vam triar, o vam seleccionar per fer una fiscalització d'aquest servei públic, en primer lloc perquè érem coneixedors que hi havia un risc, un risc, amb el tema de contractació, un risc de possible incompliment normatiu, i un altre tema molt rellevant és que vam veure que hi havia una absència d'informació molt important sobre aquest servei públic.

Com una de les funcions de l'auditoria operativa, que és la tipologia d'auditoria d'aquest informe, a part de mirar i vetllar perquè les intervencions públiques es gestionin amb eficiència, eficàcia i economia, una altra de les finalitats d'aquest tipus d'auditoria és contribuir a la millora de la transparència i el retiment de comptes de la intervenció del Govern, retiment de comptes en aquest Parlament i a la ciutadania en general. Per tant, doncs, això és el que ens va motivar a abordar aquest informe.

L'objectiu principal, per tant, és valorar si el servei de menjador escolar en centres públics on s'imparteix segon cicle d'educació infantil i educació primària s'efectua sota els principis d'economia, eficàcia i eficiència, i si està d'acord amb la normativa i si hi ha marge de millora.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Per poder abordar aquest objectiu, que ja veieu que és molt ampli, doncs per la metodologia de l'auditoria operativa formulem tres grans preguntes. La primera pregunta sobre si les formes de prestació del servei de menjador escolar garanteixen una gestió adequada i si està d'acord amb la normativa; la segona pregunta seria si el preu màxim del servei que aprova el Departament està fonamentat i el sistema de finançament és adequat; i una tercera pregunta sobre si es disposen de sistemes de control eficaços i si hi ha una supervisió del servei de menjador. A partir d'aquestes tres preguntes, cada pregunta es desagrega amb una sèrie de preguntes per anar filant més prim i per anar aplicant els criteris d'auditoria corresponents i obtenint la informació. Això està detallat en l'annex de l'informe.

Quina metodologia de treball vam fer servir en aquest cas, en què, com us comentava al principi, la informació era pràcticament inexistent? Penseu que una pregunta molt bàsica, «quants alumnes es queden a dinar?», doncs no la podíem contestar, ni nosaltres ni la podia contestar al Departament o el Consorci d'Educació de Barcelona. Com vam haver de procedir? Doncs a part de la revisió documental, de la normativa, de tots els documents que tenen relació amb aquest servei, per

obtenir la informació vam haver de fer una circularització, és a dir, demanar informació a tots aquells agents que intervenen en aquest servei que, com veurem més endavant, és un servei molt complex perquè intervenen

Fitxer 22_2i24_1CSC4

molts actors. Vam fer una circularització als consells comarcals, els ajuntaments, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el Consell General de l'Aran, els Serveis Territorials del Departament d'Educació i el Consorci d'Educació.

Quina informació vam demanar? Doncs bàsicament informació sobre qui té la competència, qui gestiona el servei, informació sobre la contractació del servei, dades sobre la prestació, preu que s'aplica en el servei, nombre d'usuaris, etcètera, i els circuits de la gestió administrativa i econòmica d'aquest servei.

Tot això al final s'adreça a informació que hi ha en els 1.658 centres que imparteixen…, públics que imparteixen segon cicle d'educació infantil i primària. La informació d'aquests 1.658 centres…, no tota la informació es té per aquest nombre de centres, però bona part sí, amb tota aquesta informació que vam anar recollint vam fer…, vam construir una base de dades amb moltíssima informació i a més a més es van fer visites a cinquanta centres de tot Catalunya per mirar aspectes de treball de camp de com s'estava prestant aquest servei. I a més a més, es va fer una selecció d'expedients de contractació i es van revisar vint-i-vuit expedients de contractació que corresponien a quaranta-vuit contractes i a cent centres. Amb tota aquesta informació, doncs, vam poder treballar, però construir la base de dades d'aquesta informació la veritat és que va ser molt laboriós.

Les principals xifres a mode de resum, xifres que surten de la fiscalització. El servei de menjador és una prestació complementària d'ajuda a l'escolarització. Té una part que té caràcter preceptiu o obligatori en aquells casos dels alumnes que es veuen obligats a desplaçar-se del seu municipi perquè no hi ha possibilitat d'escolaritzar-se en aquell municipi. Per la resta de casos té caràcter opcional. La via de finançament d'aquest servei és, d'acord amb la normativa, amb les prestacions de

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

l'usuari, amb les prestacions econòmiques de la família. Les famílies paguen, excepte per aquest menjador que té caràcter obligatori, que és cent per cent gratuït, i en el cas de les famílies que compleixin uns determinats requisits de caràcter econòmic i, per tant, que tinguin necessitats socioeconòmiques, hi ha la possibilitat d'obtenir un ajut menjador.

El menjador escolar respon a la necessitat de tenir accés a una alimentació equilibrada i de qualitat, adquirir uns hàbits saludables, garantir la igualtat d'oportunitats en el temps no lectiu, i a més a més de facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar. Això també ho podem veure en l'informe, el que anomenem «la teoria del canvi», que és on es descriu com funciona, o com hauria de funcionar des del punt de vista teòric, aquest servei públic.

A Catalunya hi ha 1.700…, hi havia en aquest curs 1.700 centres educatius públics que impartien segon cicle d'infantil i de primària. D'aquests, el 97,82 per cent oferien el servei de menjador, el 65,89 tenien cuina pròpia i el 33,68 tenien un servei de càtering; càtering en línia freda o amb línia calenta, la majoria a Catalunya en línia calenta. I després un 0,43 per cent prestaven el servei restaurant, que són els municipis rurals, bàsicament. Després de tota la labor d'obtenció d'informació estimem –perquè al final és una estimació– que hi ha aproximadament 300.000 usuaris de servei de menjador en aquests cursos escolars. Això significa que un 68,28 per cent dels alumnes fan ús del servei de menjador.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Gairebé la totalitat d'aquest servei es presta de forma indirecta, a través d'empreses contractades o d'altres mitjans, que ja en parlarem. En total, unes 210 empreses que gestionen el servei de menjador escolar a Catalunya en aquests cursos. El preu màxim del menjador que fixa el Departament són 6,95 euros al dia si l'espai de migdia dura dues hores i mitja, o 6,54 si dura dues hores. El volum estimat d'aquest servei són uns 250 milions aquest any, aquest curs escolar. D'aquests estimem que aproximadament un cinquanta per cent estaria finançat pel Departament d'Educació i el Consorci d'Educació per mitjà dels ajuts de menjador. Cal dir que en el Pla d'actuacions anual de la Sindicatura tenim un altre informe que és dels ajuts menjador, per tant, és un informe que ja està en procés de finalització i també es finalitzaran de forma singular els ajuts menjador.

D'aquest alumnat, d'aquests 300.000 que dèiem, que són el 61,8 per cent de tot l'alumnat, aquest seria el mapa de quin seria el percentatge d'alumnes que es queden a dinar. Com veuen vostès, és bastant dispar en el territori. En territoris com Barcelona, gestionat per la titularitat del qual és del Consorci d'Educació de Barcelona, el 87,4 per cent dels alumnes es queden a dinar, mentre que als municipis de Terres de l'Ebre aquests percentatges són bastant més baixos. Després, hi ha una situació dispar o diferent al llarg del territori. Aquesta comarca que veuen que no té dades és la comarca de l'Anoia, que no ens va enviar aquestes dades –altres sí– però aquestes dades d'usuaris de menjador no ens les va arribar a enviar.

Com us comentava al principi, intervenen molts actors, molts agents en aquest servei. D'una banda, hi ha qui té la competència, ja sigui perquè és la competència original o ja sigui perquè l'ha delegat, i, d'altra banda, és qui gestiona aquest servei. Qui té la competència? La competència original és del Departament d'Educació, la titularitat de la competència és del Departament d'Educació, del Consorci d'Educació de Barcelona en el cas de Barcelona, i del Consell General de l'Aran en el cas de la Val d'Aran. El Departament d'Educació pot delegar la competència als consells comarcals, als ajuntaments i a l'àrea metropolitana de Barcelona. El Departament també desconcentra la titularitat, desconcentra en els serveis territorials. Per tant, el 47,7 per cent de la competència la tindran els consells comarcals, el 37,8 per cent la té el Departament a través dels serveis territorials, però això és la competència.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Com s'exerceix aquesta competència, o a través de qui es gestiona i s'acaba prestant el servei? Si vostès veuen la primera fila, Departament, per exemple, el Departament té la titularitat de 627 centres, però la gestió d'aquests centres la presta les AFAs, les associacions de famílies, en 461 centres, el servei territorial mateix en el cas de dos centres, els centres educatius directament en 155 centres, els ajuntaments i una mancomunitat en el cas de nous centres, i així vostès poden anar seguint tota la traçabilitat. Per tant, qui té la competència no necessàriament és qui acaba gestionant el servei. Això és un sistema viu i que va canviant, perquè en els darrers temps s'ha assistit a un procés de devolució de competències per part dels consells comarcals per les raons que també…, que més endavant veurem. Per tant,

l'entramat és realment molt complex i com no hi havia una centralització de la informació, doncs la informació la tenia cadascú a casa seva.

La foto –que és el gràfic que hi ha aquí a baix– de la gestió, la foto de la gestió és la que tenim a baix. El 47,8 per cent dels centres està gestionat per una AFA. Això també veurem que és una incidència, perquè no està d'acord amb la normativa. I en segon lloc, el 28,3 per cent gestionats pels consells comarcals, el 16,6 per cent gestionats pels centres educatius, etcètera, però hi ha una forta concentració, encara, en la gestió a través de les AFAs.

Una de les conclusions rellevant, molt rellevant, és que gairebé el 64 per cent dels centres la gestió del servei de menjador no s'ajusta a la normativa de contractació. Per què? Doncs, això passa en els centres que estan gestionats per l'AFA, que són, 792, val?, 792…, l'AFA pot gestionar el centre majoritàriament a través de contractar-lo amb una altra empresa, i en algun cas, en 723 centres, i a la resta de centres el presta directament l'AFA el servei de menjador, però de forma molt majoritària l'AFA a la seva vegada contracta a una empresa, evidentment, la contracta sense seguir la normativa de contractació.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

I després l'altre gran focus d'incompliment són els centres educatius que contracten, en 227 centres, sense seguir cap procediment de contractació, amb una contractació directa. En el cas dels consells comarcals, el problema és molt menor, només hi ha deu centres i en el cas dels ajuntaments, vint-i-set.

En el cas de les AFAs, el paper de les AFAs, d'acord amb la Llei de contractes, article 11.6 de la Llei de contractes, és possible, «formes de prestació del servei no contractuals», però s'han de donar una sèrie de circumstàncies que a Catalunya no es donen, i és que hi hagi una normativa que ho desenvolupi, que hi hagi una empara legal per poder fer aquestes formes no contractuals, i no és el cas, i no s'ha desenvolupat. Per tant, no és possible la contractació a través de les AFAS.

En el cas que es desenvolupés una normativa d'aquest tipus, el cas es garantiria, no?, perquè el que s'ha de garantir és que hi hagi un procés d'igualtat d'oportunitats, de transparència i de concurrència perquè empreses es puguin acreditar, com passa per exemple, en la prestació de serveis socials. Però aquest no és el cas. Per tant,

ara com ara, la prestació a través de les AFAs és una forma de prestació del servei que no està d'acord amb la normativa de contractació.

En el cas dels centres que presten, o que fan la contractació directa sense subjectar-se a la Llei de contractes, algunes de les causes recollides, sobretot a les visites que es van fer, alguns dels elements que es posen sobre la taula és la complexitat administrativa, la manca de personal especialitzat en contractació que tenen els centres, el poc suport que reben del Departament o del Consorci d'Educació…, són alguns dels elements que poden explicar per què hi ha un percentatge important dels centres que fan una contractació així. A més a més, molts d'aquests centres la contractació es va fer a lo millor fa deu anys i el nou equip directiu ja s'ho troba i així es continua. Però aquesta és una situació, des del nostre punt de vista, preocupant i que cal posar-hi remei.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Fitxer 22_2i24_1CSC5

Què hem examinat també? Nosaltres hem examinat molts, molts aspectes. Evidentment, en els centres o consells comarcals o ajuntaments que fan una licitació i tenen un contracte, doncs es poden examinar temes com la publicitat, la concurrència, la desagregació en lots…, tot això s'ha examinat per aquells que tenien un contracte. Per aquells que no tenien contracte, evidentment, la publicitat no la tenim enlloc, no sabem si s'han consultat a diversos proveïdors o no… Llavors, el que sí que hem fet és, en aquests cinquanta centres que s'ha anat a visitar s'ha recollit també informació dels que no tenien contracte, de si realment es va consultar, a més a més d'un proveïdor o no, de quants anys feia que s'estava prestant el servei per la mateixa empresa, etcètera, i tot això està recollit en l'informe.

També s'han mirat aspectes de qualitat, com per exemple si en els criteris d'adjudicació, o en els plecs, hi havia informació sobre, per exemple, clàusules medioambientals o clàusules socials. Llavors, sí que…, diferenciació de menús, l'adaptació dels menús a les diferents necessitats, programes d'alimentació saludables, tipus de cuina, la comunicació amb les famílies, etcètera. Tot això també, quan ha sigut possible, s'ha fet una comparació entre aquells centres que han seguit

un procés de contractació d'acord amb la Llei de contractes, i per tant, han tingut més concurrència, i en els plecs s'han pogut posar condicions d'aquest tipus, mediambiental i social, s'ha fet una comparació entre aquests i els que no tenen aquest procediment de concurrència, i sí que s'observa que la comparació entre els que segueixen la llei de contractes i els que no, com seria d'esperar –però a vegades el que és d'esperar no és el que passa, però sí en aquest cas– és que hi ha un guany, diguéssim, d'economia, en el sentit que sí que s'observa que hi ha una major proporció de centres en els quals el preu final d'adjudicació és inferior al preu màxim del Departament. Aquells que segueixen un procés de concurrència obtenen millors condicions de preu, però no és a costa de la qualitat, perquè també ofereixen millors condicions de qualitat, perquè, com deia, incorporen clàusules socials i mediambientals que els centres, sobretot en els centres de les AFAs, no s'exigeix en el proveïdor d'aquest tipus de…, bé no s'exigeix en termes comparatius, vull dir que, individualment jo no dic que n'hi hagi que sí.

Hi ha marge de millora? Sí hi ha marge de millora, perquè sí que s'observa una certa concentració d'empreses. O sigui, en aquestes 210 empreses que hem vist a les grans xifres, que són les que al final operen en aquest servei de menjador, hi ha empreses que treballen per als que liciten, per al Consell Comarcal, per als ajuntaments…, que fan un procés de licitació, i per a les AFES o per als centres que fan una contractació directa, són moltes vegades les mateixes empreses, no és que siguin diferents, però sí que hi ha una certa concentració d'empreses. La divisió en lots, hi ha marges de millora, perquè la norma general és que és que hi hagi una divisió en lots, sobretot en licitacions que són per diversos centres, i encara s'observen moltes vegades que no s'ha fet la divisió en lots i potser no està prou justificat. I també hi ha marge de millora en quant a la participació de les petites i mitjanes empreses que, tot i que són les majoritàries d'aquestes 210, com que és tan extens, és de zero a cinquanta treballadors, és clar, hi ha pimes que són molt més grans que d'altres, no? El fet de que no siguin pimes no vol dir que sigui una multinacional, tampoc, perquè tenim entitats del tercer sector que tenen una dimensió que no és de pime i són entitats del tercer sector.

Respecte a l'organització del servei, hem recollit aspectes com el pla de funcionament, tots els centres han de tenir un pla de funcionament del servei de

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

menjador, hem mirat també l'organització dels horaris i dels espais, la dotació de monitors i vetlladors… Tot això ho hem fet a través de les cinquanta visites que hem anat a fer a l'hora de dinar. Què hem observat? Hem observat que sí, que hi ha marge de millora també en els espais de menjador, per exemple. En alguns centres s'observa que estan molt estrets, diguéssim, que manca espai; sí que hi ha una sèrie de paràmetres de referència de metres quadrats que ha de tenir per alumne i en alguns llocs estan una mica estrets. També algun problema d'il·luminació perquè estan en algun espai que té poca il·luminació, molt de soroll, no deixa de ser normal, però és així. I després temes de climatització, com passa a la resta del centre.

Un altre tema és pel que fa als monitors, que, com saben vostès, quan hi ha una contractació del servei de menjador no és només l'àpat, sinó que és tot l'espai de migdia, llavors hi han els monitors, doncs estan vigilant o ajudant als alumnes mentre estan dinant, i després també per fer activitats o per estar amb ells en el pati. El que passa és que hi ha molta rotació de monitors, i a vegades, sobretot amb nanos molt petits, és clar, perdre la referència del monitor de l'espai del migdia, doncs pot resultar problemàtic. I després, en alguns casos, la ràtio està per sobre de l'establert a la normativa, sobretot en segon cicle d'educació infantil, i especialment en aquells centres gestionats per les AFAs.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Respecte als vetlladors, que són les persones que atenen a l'alumnat amb necessitats educatives especials, també hem observat, a través de les visites i a través del que ens comentaven els responsables de menjador, que en alguns casos hi ha insuficiència, perquè a vegades l'atenció hauria de ser un a un, i moltes vegades no és possible o no és el cas. I a més a més, els vetlladors es contracten hores de vetllador per tota la jornada educativa, i llavors es reparteix una part que va al servei de menjador, però potser en alguns casos resulta insuficient.

Pel que fa a l'aspecte dels circuits econòmics, també és un tema d'organització, per un servei que hauria de ser més o menys igual a tot arreu s'han observat seixanta circuits econòmics diferents. Segons si el Departament, sobretot pel tema dels ajuts escolars, passa els diners al Consell Comarcal, per exemple, el Consell Comarcal li pot passar al centre, el pot passar directament a l'empresa, el pot passar a l'AFA,

l'AFA li passa a l'empresa…, bé, hi ha seixanta circuits diferents, s'hauria de posar ordre en aquest aspecte.

I pel que fa a la determinació del preu, com saben, el preu màxim el fixa el Departament, sí que té documentat l'escandall…, la relació de costos i el marge de benefici per determinar el preu, està documentat en una memòria econòmica, però aquesta memòria econòmica parteix d'un estudi de costos de l'any 2017 i d'una enquesta que es va fer el 2012. Per tant, com a mínim, l'estructura, el percentatge del pes dels diferents costos pot haver variat.

I un altre aspecte és que a la memòria es calcula el cost per tres hipòtesis de dimensió al menjador: noranta comensals –ara no me'n recordo–, cent vuitanta i no sé quantes, però al final el preu es determina tenint en compte un menjador de noranta, que el preu és una mica superior, perquè hi ha economies escala, i per tant, menjadors més grans, doncs els costos són més baixos, i agafen aquesta referència al menjador de noranta comensals, que només…, és un supòsit que només es dona en el deu per cent dels casos. Llavors, nosaltres ens preguntàvem per què agafes aquesta referència, si és la hipòtesi…, el cas menys comú, i això pot fer que estiguis realment fixant un preu una mica per sobre dels costos que realment pot tenir un menjador més gran.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Com els hi comentava, hem estimat, a través de la informació que hem obtingut, el volum econòmic estimat d'aquest servei, que és, doncs això, uns 255 milions, i com els hi comentava, un cinquanta per cent aproximadament, estaria finançat a través dels ajuts menjador i del menjador obligatori pel Departament i pel Consorci d'Educació. Això només és una dada macro, per dir-ho d'alguna manera, però que dimensiona i que a més a més ens està dient, la meitat està finançat pel Departament i pel Consorci i hauran d'esperar al següent informe per tenir més detalls dels ajuts menjador.

Un altre dels temes que té a veure amb la traçabilitat dels recursos i té a veure amb la transparència, és que ni el Departament ni el Consorci d'Educació tenen una partida específica en què puguem veure quin és l'import que es dedica als ajuts menjador, d'una banda, i a retribuir la gestió que comporta el servei de menjador per als ens delegants. És a dir, els consells comarcals, bàsicament els ajuntaments que

tinguin delegada aquesta competència, el Departament els retribueix l'aproximació al cost de la gestió que els pot comportar aquest servei, d'acord? Com es determina aquest import? També comentem que aquí sí que no hi ha cap memòria econòmica ni res que puguem dir com s'ha determinat aquesta compensació. Hi ha una part fixa i una part variable, la part fixa és per la gestió dels menjadors escolars i del transport escolar, per tant, no podem distingir què està retribuint què, i la part variable tampoc està documentat com han arribat a aquesta xifra.

Finalment, la tercera pregunta que tenia a veure amb control i supervisió. Nosaltres ens ho mirem des del punt de vista del titular, de la competència, Departament o Consorci d'Educació de Barcelona, i veiem que, com us he dit al principi, que el Departament no tenia informació d'aquest servei, sent el titular de la competència i a qui li correspon tenir la visió de conjunt de tot aquest servei.

El control i supervisió a gran nivell, per poder determinar, per poder conèixer el servei i determinar decisions que tinguin a veure amb aquests servei es necessita informació; no la tenien. Una altra cosa és la supervisió del servei de menjador, del servei que presten que es presten al centre, no? Aquí sí que hi ha un contacte diari i una comunicació amb els responsables de coordinació del menjador. Sempre hi ha un o dos coordinadors de menjador, la direcció dels centres té una comunicació permanent amb aquests coordinadors de menjador i fan un seguiment acurat d'això. Els consells comarcals…, els consells escolars dels centres tenen diferents nivells de participació, però també fan un seguiment d'això, és a dir, el servei, la prestació del servei sí que té un control.

La inspecció educativa no fa cap tasca de supervisió específica i sistemàtica del servei de menjador, i una de les tasques que té encomanades la inspecció educativa, que és fer un seguiment de l'adequació del preu del menjador a la normativa, tampoc s'estava fent. Els serveis territorials no tenien implementats sistemes de seguiment i control de la informació que la normativa diu que han de tenir sobre plans de funcionament dels serveis de menjador i informació sobre les formes de contractació.

El Consorci d'Educació de Barcelona tenia una informació molt més detallada de la que té el Departament dels centres de Barcelona. Recull informació sobre usuaris i sobre diferents aspectes, sobre el tema de Plans de funcionament no disposava

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

d'aquesta informació, però sobre la resta sí que teníem informació, el que passa és que nosaltres havíem detectat alguna manca d'homogeneïtat

Fitxer 22_2i24_1CSC6

de les dades. Una pregunta tan simple com els usuaris del menjador sembla ser que no és tan simple, per què, què vol dir? Usuaris habituals, usuaris esporàdics, usuaris… I al final, bé, potser és més fàcil preguntar quants àpats, quants menús, i després ja faràs la divisió pel nombre de dies per obtenir els usuaris, perquè si no, cadascú entén una cosa diferent.

I finalment, el Departament de Salut sí que feia una inspecció i un assessorament. Una inspecció de les instal·lacions de les cuines, té un pla per anar revisant les instal·lacions de les cuines des del punt de vista de la salut pública, i també tenia un servei de revisió dels menús escolars i en feia recomanacions. L'any passat es va aprovar a nivell de l'Estat una normativa sobre el tema dels menjadors escolars i de temes d'alimentació i cal dir que realment a Catalunya s'estava fent ja gairebé tot el que es deia en aquesta nova normativa, sobretot això, que el Departament de Salut ha sistematitzat, ha fet un programa de revisió dels menús…, la veritat és que fan una labor molt bona.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Finalment, les recomanacions. Les recomanacions les dividim en cinc blocs d'acord amb les conclusions a les que hem arribat. Pel que fa al marc normatiu, convindria aprovar un nou decret que actualitzi el decret del servei de menjador, que és de l'any 96, i han passat moltes coses des de llavors, i han canviat moltes coses, i per tant, creiem que seria bo que s'actualitzés aquest decret i que s'integrin aspectes de funcionament, de sistemes d'informació, perquè delegar competències no vol dir perdre la informació, són dues cares de la mateixa moneda, delegar ha de ser vetllar per no perdre la informació; que contingui temes de supervisió i control i que aprofiti per establir el paper de les AFA i la seva participació. Que les AFAs no puguin prestar el servei amb aquesta forma a través de com es feia ara, a través de conveni o a través de res, perquè a vegades no hi havia ni conveni, no treu que les AFAs poden tenir un paper important pel que fa a la preparació dels plecs, a la col·laboració en

la preparació dels plecs per licitar el servei, en la revisió…, en la valoració d'aquests plecs, en l'organització del servei, en la valoració…, en el seguiment i la valoració del servei, etcètera, pot tenir un paper rellevant, però no com s'està fent fins ara.

Pel que fa als sistemes d'informació, seria bo dissenyar un sistema d'informació amb dades completes, homogènies i que inclogui tota la informació de rellevància sobre qui té la competència, quin tipus de gestió, quin tipus de contracte, etcètera, usuaris, preus, etcètera.

Pel que fa a la contractació, atès que tenim aquest problema amb mil centres que estan fora de la normativa de contractació, establir un calendari d'actuacions i establir les mesures concretes perquè tot això es vagi regularitzant. I recomanem estudiar la possibilitat de fer un acord marc per la contractació dels serveis de menjador.

Pel que fa als espais, adequació i millora dels espais en aquells punts on sigui més necessari i analitzar els recursos, sobretot pels vetlladors, allà on es detecta més dèficit. I finalment, revisar i actualitzar els conceptes que integren el cost i el preu del menjador i valorar, establir preus diferenciats segons la dimensió del menjador i millorar la transparència en el pressupost, identificant i singularitzant les partides que van dirigides a aquest servei.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Com hauran vist vostès també en les al·legacions, hi ha diversos d'aquests aspectes que el Departament o el Consorci d'Educació ja hi estan treballant i en algunes coses ja estan avançant.

Disculpeu l'extensió, però creia que valia la pena, per la complexitat d'aquest servei i per la feina que hi ha al darrere, a la qual agraeixo molt a l'equip perquè hi han col·laborat tots, i estic a la teva disposició.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, síndica.

El debat continua amb el torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula la diputada senyora Laura Martínez. Quan vostè vulgui.

Laura Martínez Portell

Moltes gràcies, president.

En primer lloc, agrair als síndics, i especialment a la senyora Tarrach, la feina feta i el valor d'aquesta fiscalització que ens permet detectar disfuncions i identificar millores en serveis, en aquest cas tan essencial, com pot ser el menjador escolar.

L'informe posa sobre la taula una realitat que ens hauria de fer reflexionar, perquè el menjador escolar no és només un espai on dinen els nens, sinó que també és un servei educatiu, de conciliació, d'equitat i que cal garantir amb una qualitat i una gestió adequada. Un dels aspectes que més ens ha preocupat, evidentment, és aquest incompliment de la normativa per part del seixanta-quatre per cent dels centres, que és moltíssim, i és una dada important que caldria corregir. Ara bé, hem de tenir present que aquesta complexitat de la gestió i la dificultat amb què es troben molts centres, més enllà d'exigir el complir la normativa, el que caldria és oferir-los orientació, formació i eines perquè puguin desenvolupar i fer-ho amb garanties.

També considerem això molt necessari, aquest aclariment del paper de les AFAs en la gestió dels menjadors, perquè cal donar seguretat jurídica a la seva actuació, però no podem perdre de vista tampoc la seva experiència i la implicació i la funció que exerceixen i que han exercit sempre en els menjadors escolars, i que moltes vegades són els primers interessats, els primers, en què hi hagi un servei de qualitat, perquè al final és un servei que reben els seus propis fills. Llavors, no veig per què, o si em podríeu explicar per què l'escola, el centre, el Departament d'Educació que té la competència no pugui delegar a l'AFA el procediment de contractació i que sigui l'AFA qui contracti, o fer una encomana de gestió o del que sigui a l'AFA i fer-ho de manera seguint normativa. O sigui, no estic dient que…, el que estic dient és per què no les AFAs, no es pot fer a través d'una figura legal amb què les AFA es puguin seguir també els processos de contractació pública.

Pel que fa al cost de servei, sí, ens sembla molt greu que no s'hagi revisat l'estructura de costos des de 2017 i aquesta cal actualitzar perquè especialment les despeses de personal han variat moltíssim des de llavors i s'ha de garantir la viabilitat i la qualitat.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

I el que sí que ens sembla fonamental és aquesta manca integral d'informació que tingui el Departament, que és qui té la competència, necessitem dades completes, actualitzades i homogènies sobre el funcionament de tots els menjadors escolars de Catalunya, i això sí que ens ha sorprès moltíssim, que el Departament no tingués tota aquesta informació sistematitzada i que és completament necessària per fer aquesta funció de control que li correspon, i d'això.

I després també volia parlar d'aquest tema, dels vetlladors i dels alumnes amb necessitats educatives especials, que és importantíssim, perquè no s'està cobrint adequadament i cada vegada…, amb el model d'escola inclusiva que hem anat implementant, cada vegada *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* hi ha més alumnes amb necessitats educatives especials.

Se m'acaba el temps, per tant, moltíssimes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada.

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Lluïsa Llop. Quan vostè vulgui.

Lluïsa Llop Fernàndez

Gràcies, president.

Abans d'entrar pròpiament a l'informe permetin-me, crec que és de justícia, avui, 15 d'octubre, tenir un record a la memòria del president Lluís Companys i Jover, assassinat avui fa vuitanta-sis anys pel franquisme, a dos quarts de set al fossar de Santa Eulàlia del Castell de Montjuïc. Crec que avui més que mai cal tenir la memòria viva davant de l'entorn que sembla que ens acompanya.

Per tant, un cop dit això, donar la benvinguda a la síndica major, a la síndica Tarrach i agrair especialment la presentació, però sobretot l'elaboració d'aquest informe, perquè en aquest cas nosaltres des d'Esquerra entenem que estem parlant d'un servei absolutament essencial per a milers de famílies i sobretot, per a milers d'infants, com és aquest servei de menjador escolar. Perquè no parlem només d'alimentació, sinó que parlem de conciliació familiar, educació en hàbits saludables, de convivència i d'igualtat d'oportunitats. Hem de recordar que molts infants aquest

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

és l'àpat que fan bo al dia, per tant, és un servei que, sota el nostre punt de vista, és absolutament essencial.

Com bé deia la síndica, l'objectiu d'aquest informe és determinar si el servei de menjador dels centres públics d'infantil i primària es presta amb economia, eficiència i eficàcia i respectant la normativa, i entenem que les conclusions que ens presenten són rellevants. Curs 23-24, una estimació –perquè ens reiterava aquesta estimació pel tema de si són àpats diaris, si són àpats recurrents, si són puntuals, etcètera– però l'estimació de 300.000 alumnes que utilitzen el menjador, cobertura del seixanta-vuit per cent de l'alumnat i un servei que representa més de 250 milions d'euros, que és, evidentment, una xifra important.

La Sindicatura en general diu que els àpats i l'organització de l'espai del migdia són adequats, però identifica deficiències importants que cal corregir. Per a nosaltres aquesta frase és molt important, sobretot la primera part, pel que els deia abans, de que identifiquen que els àpats i l'organització de l'espai de migdia són adequats. Ara, és veritat que en la segona part hi hem de posar atenció perquè és la part on hem de millorar. Per tant, de les tres grans conclusions que nosaltres n'extraiem, el tema de la manca de supervisió i informació, molt d'acord amb el que vostè exposava. El tema del preu del servei, que evidentment cal adequar en els temps actuals, també absolutament d'acord.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

I la tercera, en la que a mi m'agradaria entrar i més, i que també ho feia la diputada de Junts per Catalunya, és la complexitat del model de gestió que certament en aquest país és dispers, tenim, sempre, tenim el costum de tenir models asimètrics de gestió dels serveis i és evident que aquests serveis, per això han de respondre a la legalitat. En tot cas, a nosaltres ens sembla una bona forma que siguin les pròpies AFAs les que facin aquest servei, perquè qui millor que els pares i les mares per vetllar per l'alimentació dels seus fills i filles? En tot cas, la pregunta vindria una mica per aquí. Vostè ha puntualitzat algunes coses, nosaltres, més que un contracte marc que aniria segurament a una uniformització *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* del servei, el que veuríem més és que segurament ens caldria una llei com la que es va intentar en el seu dia de serveis a

les persones que permetés flexibilitzar i donar-li eines a les AFAs per poder fer aquesta contractació d'acord amb la llei, però tenint una normativa que les ajudés.

I disculpi, president. Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada.

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Míriam Casanova. Quan vostè vulgui.

Míriam Casanova Domènech

Moltes gràcies, president.

Abans de tot, voldríem agrair la presentació a la síndica Anna Tarrach i també l'elaboració a la Sindicatura de Comptes d'aquest informe de fiscalització, que sabem que ha comportat tota una feina molt laboriosa, especialment per la manca d'informació tot i estar centrat en valorar el servei escolar de menjador en els centres públics educatius, tant d'infantil i primària, i veure, analitzar si es presta d'acord amb els principis d'economia, d'eficiència i eficàcia.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El primer que voldríem dir és que la conclusió, en general, és que aquest servei de menjador contribueix positivament a garantir que tot l'alumnat tingui una alimentació equilibrada, tot i que clarament l'informe posa de manifest que hi ha marges de millora en la prestació d'aquest servei.

Nosaltres creiem des del Partit Popular que el principal problema que hi ha al darrere és que no hi ha una bona governança. No hi pot haver, de fet, una bona governança en base a un sistema tan complex en el que participen massa agents i organismes. El Departament d'Educació, el Consorci d'Educació, el Consell General d'Aran, els consells comarcals, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, ajuntaments, centres docents i associacions de famílies. I aquesta complexitat comporta competències que es poden delegar i es poden retornar, diferents models de gestió i de prestació del servei, dels circuits econòmics, de les diferents formes de finançament de la gestió. Dispersió i manca d'informació, contractes que no s'ajusten a la normativa i manca de sistemes eficaços de control i de supervisió per part del Departament que acaben afectant el preu i la qualitat del servei.

En aquest darrer sentit, si ens centrem més en el preu i en la qualitat, no veiem que sigui acceptable que el preu màxim del servei de menjador que aprova el Departament d'Educació es basés en una estructura de costos que no s'havia revisat des del 2017 i, de fet, alguns paràmetres des del 2012. Tampoc s'entén, com s'ha comentat, fixar un preu màxim únic independentment les diferents mides de menjador que fan variar els costos. Tampoc el preu màxim que sigui de 6'91 euros al dia, amb dues hores…, per dues hores i mitja, ens sembla que és totalment baix per cobrir els costos, i prova d'això, tal com ha comentat la síndica, entenem que hi hagi tanta rotació de monitors i que hi hagi una insuficiència de vetlladors. A més, resulta que tot i que és un preu màxim, en alguns casos es pot aplicar a preu superior, però requereix autorització del Departament, però s'ha comprovat que no sempre s'ha donat l'autorització.

I quant a la qualitat del servei del menjador, l'informe constata que quan el servei el contracta

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Fitxer 22_2i24_1CSC7

d'un ens local, es fa més seguiment i control de la qualitat del servei que quan *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* el contracten les associacions de famílies i els centres educatius. És a dir, que es constata el que molt bé explicava la síndica que, al final els centres educatius amb serveis de menjador contractats d'acord amb la Llei de contractació pública, és a dir, amb concurrència, presenten, en definitiva, una major…, millor resultat en qualitat, també perquè fan més ús de les enquestes.

Per tant, ja per acabar, president, compartim totes les conclusions i sobretot les recomanacions, especialment que cal actualitzar aquest decret que és de l'any 96 i que regula el servei de menjador perquè inclogui tots els aspectes relacionats amb el servei. Un sistema d'informació complet, com també de supervisió i de control, i delimitar el paper de cadascun, especialment dels agents de les associacions de famílies.

Moltes gràcies de nou.

El president

Gràcies, diputada.

Havent-se excusat a la sessió d'avui el diputat del Grup Parlamentari de VOX, passem el torn de paraula del Grup Parlamentari dels Comuns. Té la paraula la diputada senyora Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president.

Vull començar per agrair a la síndica Tarrach com a ponent i a la Sindicatura el seu conjunt aquest informe sobre una matèria que, efectivament, no disposàvem de gaire informació respecte d'una qüestió bastant, bastant assenyalada.

L'informe reconeix que amb caràcter general es contribueix a una alimentació adequada i equilibrada i, per tant, cal posar en valor la feina de les professionals dels centres i de les famílies que ho fan possible. Però també identifica deficiències que necessiten donar resposta, i la primera en matèria de contractació. Compartim que, efectivament, el percentatge que se'n desprèn de l'informe és altament preocupant perquè denota un escàs seguiment de la normativa en matèria de contractació pública i, per tant, a més a més, amb variables que determinen, com indica l'informe, la nul·litat de ple dret de les contractacions i, per tant, una situació que no es pot menystenir.

D'altra banda, el mateix informe explica que els centres tenen dificultats per tramitar expedients per la complexitat dels procediments, per la falta de recursos, per falta de formació, segurament, sense cap mena de dubte en aquesta qüestió, també per falta de suports. L'Administració ha d'assumir aquesta responsabilitat i, per tant, proporcionar les eines necessàries, però pensem que també cal preservar la participació de les AFA, que han sostingut i millorat molts menjadors, tant pel que fa a la seva intervenció en la definició del servei i que, per tant, el seguiment i la participació de les AFAs amb el que té a veure amb els plecs de contractació ha de tenir un contingut efectiu i, per tant, seria necessari, en primer lloc, que els seus membres siguin conscients de la realitat existent en matèria de contractació, que

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

segurament no és el cas, i poder també arbitrar normativament les eines que siguin convenients per preservar aquest rol d'auto-organització de la comunitat educativa.

Se'n desprèn de l'informe, a més a més, que hi ha avantatges en matèria de concurrència, preus i incorporació de criteris de qualitat, i molt especialment en aquesta última qüestió crec que és molt rellevant i per tant, se li ha de dedicar especial atenció. Quines actuacions consideren que serien prioritàries per poder regularitzar aquesta contractació, sempre garantint la continuïtat del servei i preservant una participació efectiva de les famílies?

L'informe recomana estudiar un acord marc, ens sembla una proposta molt interessant. Des de Comuns pensem que un acord d'aquestes característiques hauria d'impulsar una compra pública alimentària sostenible, amb aliments frescos, de temporada, de circuits curts i una presència creixent de producte ecològic que incorpori criteris ambientals i socials clar, i facilitar, mitjançant la divisió en lots, l'accés de petites i mitjanes empreses amb aquests requisits de proximitat i de circuit curt que afavoriria l'entrada de petites explotacions de cooperatives *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* i entitats de l'economia social i solidària, i m'ha atropellat el temps miserablement, així que li demano pietat al president *(l'oradora riu)* perquè era un tema molt rellevant per a nosaltres i li havíem dedicat molta, molta atenció.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

La segona qüestió té a veure amb el preu i el control dels recursos. Ens sembla molt…, bé, ens ha cridat molt l'atenció que el Departament no disposés d'aquesta informació de manera global ni tampoc d'un sistema integrat per conèixer i supervisar el conjunt del servei.

Centrant-me en les preguntes que els volíem formular, fins a quin punt han pogut valorar l'adequació dels preus als costos reals i quines dades falten per avaluar les desigualtats d'accés i suficiència dels ajuts als menjadors. I una última qüestió, que és el tema de la inclusió. Pensem que l'atenció dels infants ha de quedar garantida durant tota la seva permanència als centres, i sí hem pogut comprovar que les mesures aportades en les al·legacions, que efectivament es fa referència, tant als del Consorci com a les del Departament, a diverses actuacions que s'haurien iniciat, sí hem pogut comprovar que les mesures aportades en les al·legacions serien aptes

per corregir la insuficiència de suport a l'alumnat i quin seguiment recomanen per verificar els resultats.

I acabo. Pensem que aquest informe ha de servir per garantir menjadors accessibles, inclusius i de qualitat, amb responsabilitats clares, participació de les famílies i control públic efectiu.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. No havent-hi cap representant de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, tampoc del Grup Mixt, seria el torn del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Té la paraula la diputada senyora Susana Martínez Heredia. Quan vostè vulgui.

Susana Martínez Heredia

Gràcies, president.

Vull començar agraint la feina a la síndica Anna Tarrach i a tot l'equip, perquè l'informe que avui se'ns presenta és un informe complex, perquè analitza un sistema complex, amb una pluralitat d'actors i formes de gestió d'un servei que forma part del dia a dia de centenars de milers de famílies, de nens i nenes del nostre país.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El debat que s'obre arran d'aquest informe és com podem gestionar millor aquest servei, i crec que aquí també és important avui explicar les accions que ha iniciat el Departament d'Educació perquè les conclusions de la Sindicatura no han quedat en un calaix buit, sinó que el Departament ja ha començat a desplegar accions per donar-hi resposta de manera progressiva.

S'ha iniciat la revisió i l'actualització del marc normatiu que porta tres dècades després de la seva aprovació, que cal adequar aquesta regulació a les noves realitats socials, educatives i econòmiques. S'ha facilitat també a tots els centres educatius uns plecs de clàusules model per facilitar la contractació de forma ajustada a la normativa, es preveu revisar els indicadors utilitzats fins ara perquè siguin més representatius de la realitat dels centres i dels costos reals del servei, i la incorporació d'una memòria econòmica més detallada del preu màxim. El desplegament també d'un sistema integral d'informació que permeti disposar de

dades fiables, la incorporació de procediments específics de control i supervisió dels serveis delegats, i també es preveu reforçar el paper de la inspecció educativa, especialment en el control de l'aplicació del preu màxim i dels preus de menjador.

I en relació amb la contractació per part de les AFAs, ens consta que la proposta que s'està treballant amb les entitats municipalistes és que els consells comarcals recuperessin de forma progressiva les competències delegades per a la gestió dels menjadors escolars i fossin els ens locals que licitessin tots els menjadors escolars, i això significaria desburocratització envers els centres educatius i els serveis territorials ja no haurien d'ocupar-se d'aquestes licitacions i de contractes.

Facilitaria també això el compliment…, de fet, la Sindicatura l'informe constata que on els consells comarcals exerceixen aquesta competència, la contractació s'ajusta majoritàriament a la Llei de Contractes del Sector Públic. Allà on un consell Comarcal no tingui disponibilitat o capacitat per assumir-la, el Departament continuarà gestionant el servei directament a través dels Serveis Territorials, d'acord amb la normativa, i la proposta seria iniciar-ho en els menjadors gestionats actualment per les AFA, que són els que presenten més dificultats per ajustar-se a la normativa. I això no significa apartar les famílies del servei, sinó que, al contrari, la proposta preveu també preservar un espai estable, de participació de les direccions i les AFA en el seguiment de la qualitat, en la definició de les necessitats i en els aspectes qualitatius del servei, una participació, això sí, dins dels límits de la Llei de contractes, amb un esquema que permeti compatibilitzar el principi de reserva de funcions públiques en matèria de contractació amb una governança participativa en què les AFAs exerceixin un paper actiu en la millora continuada del servei sense assumir les competències pròpies de l'Administració.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Per tant, crec que hi ha una idea clara, i és que aquest informe no només ens ofereix una diagnosi, sinó que també està servint per impulsar canvis concrets, per oferir un millor servei als infants que cada dia fan ús del menjador escolar.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada.

Aran novament és el torn de la síndica Anna Tarrach per contestar i fer les consideracions que cregui oportunes. Té la paraula.

La síndica Anna Tarrach Colls

Gràcies a tots els grups pels comentaris i les consideracions que m'han fet.

Respecte al tema de les AFAs, a la pàgina 33 de l'informe, 33-34-35, hi ha un apartat específic sobre la gestió que explica per què no és ajustat a dret que les AFAs contractin, prestin aquest servei al marge de la Llei de contractes, ni per conveni ni… L'AFA és una associació. Ja han vist vostès que de les 792 AFAs, 723 contracten amb una altra empresa. Per tant, ni tan sols presten el servei directament. Per tant, és una contractació que se surt de tot el control públic, de forma que, no hem tingut, però podríem tenir problemes, problemes de salut pública i d'altres tipus de problemes, i a qui li demanes la responsabilitat? És a dir, a part de que evidentment s'ha de complir la norma, així ho diu l'informe de la Junta Consultiva de Contractació que es pronuncia sobre això, però no només l'informe de la Junta Consultiva, sinó que hi ha sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que és una sentència ferma que també va en la mateixa direcció. És a dir, no hi ha dubte jurídic sobre que les AFA no poden prestar aquest servei.

Per poder fer formes no contractuals, insisteixo, caldria el desenvolupament d'una llei, la Llei de serveis a les persones, o la llei que sigui, i hi ha, com en els serveis socials, un sistema d'acreditació de les entitats, si les AFAs compleixen els requisits, es poden acreditar, però mentre no hi hagi aquest paraigües legal no és ajustat a dret i no ho poden fer. I això, com ja s'ha comentat, també ho he comentat jo, però també ho han comentat la resta de grups, això no vol dir que les AFES no puguin tenir un paper molt important en aquest servei, hi poden intervenir en moltes fases, en la fase del disseny, en la fase de contractació, en la fase de valoració, en la fase de seguiment…, en molts. Per tant, la participació segur que està garantida i pel que ens han dit, el Departament hi està treballant, però ha d'estar en el marc de la normativa de contractació.

Respecte als ajuts menjador. Com els he dit, esperem que en breu puguem portar també a aquesta comissió l'informe sobre els ajuts menjador, que també ens donarà una informació que penso que els hi serà a vostès de molta utilitat.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Respecte al seguiment de les al·legacions i com també ha exposat el Grup Parlamentari Socialista, ens apunten, a les al·legacions, que estan començant a fer diverses accions. Per exemple, en l'àmbit de l'acord marc, doncs estan començant amb un pla pilot –això ens diuen a les al·legacions– en els Serveis Territorials del Baix Llobregat, de desenvolupar un acord marc, i suposo que com a pla pilot provaran com funciona, i si funciona bé consideraran estendre'l o no a la resta de Catalunya. Haurem d'esperar. Hem d'esperar un temps prudencial perquè això que diuen que volen fer o que ja estan fent, tant al Departament com al Consorci d'Educació pugui desenvolupar-se perquè nosaltres puguem anar a veure si realment allò que han dit o aquestes conclusions i recomanacions que hem fet, en quina mesura s'està complint o no.

Respecte a l'adequació de costos a preus. Nosaltres només hem pogut revisar l'estructura de costos i hem fet les consideracions que estan a l'informe, però no hem anat a les empreses a desgregar si realment atenen aquests costos o en tenen uns altres, que això seria quasi objecte d'una altra fiscalització.

El que s'està produint, sobretot per aquest tema de les AFES, és que molts consells comarcals estan tornant la competència al Departament. Per això diem que és un tema viu, perquè hi ha aquest procés de retorn, suposo que fins que no s'aclareixi el tema, o fins que no hi hagi més seguretat jurídica o el que sigui, la qüestió és que s'estan retornant al departament. Que es poden després tornar als consells comarcals o als ajuntaments? Possiblement.

I finalment, només perquè també ho han comentat tots vostès, que un sistema sigui complex, com és la realitat en la què vivim, no és dolent en si mateix, no? El problema és la governança d'aquest sistema complex. Per això és important que quedi clar el paper de cadascú i que hi hagi un sistema d'informació que alimenti tothom que intervé perquè pugui conèixer què està passant. El problema és aquest, sempre que venim aquí i acabem dient que hi ha problemes d'informació

Fitxer 22_2i24_1CSC8

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

de planificació, de definició d'objectius…, és un tema recurrent i és importantíssim. I que estigui delegat no vol dir que no puguis demanar la informació, perquè el titular de la competència que delega, el titular, segueix sent el titular i té una responsabilitat i té unes funcions.

I aquí ho acabaríem. Moltes gràcies per tot.

El president

Moltes gràcies, síndica.

Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 13/2026, sobre el Compte general de les corporacions locals, corresponent a l'exercici 2024

258-00023/15

Passaríem al tercer i darrer punt de l'ordre del dia, que és el debat del procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 13/2026, sobre el Compte general de les corporacions locals, corresponent a l'exercici del 2024.

El debat comença amb la presentació per part del síndic Manel Rodríguez Tió, que ha estat el síndic designat pel Ple de la Sindicatura de Comptes per presentar l'informe. Té la paraula el síndic Manel Rodríguez Tió, quan tècnicament sigui possible. *(L'orador riu.)*

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El síndic Manel Rodríguez Tió

Presento el Compte general de les corporacions locals de l'exercici 2024 que, com vostès ja saben, és un compte que sempre explico. És un dels dos informes que està inclòs a la pròpia llei de la Sindicatura i, per tant, és un informe que el fem cada exercici juntament amb el Compte general de la Generalitat de Catalunya.

Aquest és un informe de revisió limitada dels comptes, dels estats i de la documentació del Compte general que els ens locals han de confeccionar, aprovar i trametre a la Sindicatura, i que ha de posar de manifest la gestió realitzada en els aspectes econòmics, financers, patrimonials i pressupostaris.

Les principals novetats de l'informe d'aquest exercici 2024 són dues. Una ve incorporada per un àmbit normatiu que és l'obligació de la consolidació dels

comptes. Fins a l'exercici 22 ja estaven obligats a consolidar els comptes, recordeu, els ajuntaments de més de 50.000 habitants i els ens supramunicipals que tenen menys dependents, evidentment, i a partir d'aquest any 2024 ja estan obligats tots els ens que tenen…, els ens locals que tenen menys dependents, bàsicament són els ajuntaments de menys de 50.000 habitants.

L'altra novetat és la pròpia de la Sindicatura que hi anem incorporant, que és aquest nou apartat 3.7. Seguim incorporant a l'informe petits anàlisis de la informació que contenen els propis comptes per tal de millorar, entenem, l'informe i per tant, que es vegi una millor visió global de tot el sector públic local. En els informes anteriors ja havíem incorporat alguna millora, com el cas dels agregats a 31 del 12, o les de la finalitat amb despesa pressupostària. En aquest hem incorporat els indicadors que consten en la mateixa memòria tramesa, que són els que estan contemplats a la iCal. Defineixen trenta indicadors en dos blocs, que són els financers i patrimonials, i el pressupostari. El que sí que hem analitzat, o únicament hem analitzat els comportaments en comparació a la resta d'entitats, que en aquest cas són ajuntaments i diputacions, a partir de les dades facilitades pels ens locals, sense valorar quin hauria de ser el valor esperat a aquest indicador.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

L'objectiu principal de l'informe, com saben, és constatar que les entitats locals trameten el compte general d'acord amb la normativa vigent que regeix la matèria, i abans del 15 d'octubre de l'any següent al tancament de l'exercici. I com a eixos principals d'actuació, quatre, seria el compliment normatiu dels comptes generals, la verificació de la correcta rendició dels comptes, l'agregació de la informació del sector públic local, i la millora de la qualitat i consistència amb la informació comptable.

Quant a l'abast. L'abast d'aquest exercici 2024, estem parlant de 1.717 entitats, 1.113 ens locals i 604 ens dependents. Si veiem l'evolució, perquè això…, hem fet una evolució del cens dels ens locals dels últims tres exercicis, del 22 al 24, veiem que es manté una tendència decreixent que ja havia passat també els últims anys, en aquest cas hi ha una reducció neta total de dinou entitats, que si veieu el 22 era 1.736, el 23, 1.726, i aquest 24 són 1.717. Bàsicament venen donades, com veieu, per la dissolució d'ens dependents que passem de 622 dependents a 604.

Quant a la variació del cens, entre l'exercici 23-24. Han disminuït el nombre global d'ens en vuit, en vuit menys que l'exercici anterior, hi ha la creació de vuit entitats noves, hi ha la incorporació de la Mancomunitat de Municipis de la comarca del Lluçanès, que és la que ha de crear la futura comarca del Lluçanès, i set altres d'ens dependents; per contra, hi ha la supressió de setze ens dependents. La Sindicatura, com bé sabeu, fem servir com a referència el cens del Registre del Sector Públic Local de Catalunya. Tot i així, sempre trobem diferències, com heu pogut observar en el quadre 4 de la pàgina 28, que sobretot venen motivades per l'àmbit temporal amb altes i baixes, la falta d'adscripció a l'ens, o rebem per part de l'ens d'informació que el Registre no tenen. Tot i així, hi ha una comunicació permanent amb el Registre i nosaltres per tal que hi hagi una depuració al registre i sigui el màxim fiable i precís possible.

Com em referia…, el nombre d'ens locals i entitats dependents adscrits i vinculats a aquest exercici 24 en aquests 1.717, els 1.113 són els 947 ajuntaments, quaranta-un consells comarcals, les quatre diputacions, les seixanta-cinc EMDs, l'àrea metropolitana i les cinquanta-cinc mancomunitats, i 604 ens dependents adscrits o vinculats a organismes autònoms, consorcis adscrits a les entitats públiques empresarials locals i societats mercantils locals participades integra, majoritària o minoritàriament pels ens locals, i entitats sense ànim de lucre o vinculades als ens locals.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

El grau de presentació del compte en l'exercici 2024, a 15 del 10, que és el termini que està legalment establert. El seixanta-nou per cent dels ens van lliurar el compte general amb termini, d'aquests, el noranta-u eren complets i el nou eren incomplets. La Sindicatura –i així està a l'informe– entenem que són complets els comptes quan reuneixen tota la documentació exigida per la normativa, tant pel que fa als ens locals com als ens dependents, i es tramet en termini i d'acord amb el procediment establert, i és incomplet quan manca la informació d'un ens dependent o algun compte o un estat considerat bàsic per a la pròpia Sindicatura en el propi acord regulador, o bé aquells que han estat enviats amb deficiències greus. Saben que les conseqüències de no enviar el compte a termini o d'estar incomplet comporta que la Generalitat de Catalunya, totes aquelles transferències i subvencions que han

d'aportar aquests ens queden bloquejades, això ja és un tema que està regulat i que estan…, ja ho saben.

Destacar el màxim compliment, en aquest cas, de les diputacions i l'AMB, en aquest cas la Diputació de Lleida, després de tres anys, ha complert el termini, tot i que està incomplet, i segueix el baix lliurament de mancomunitats de municipis, en aquest cas amb un quaranta-dos per cent, que això ja ho tenim detectat, hem fet informes, però tenim aquest tema que és sensible i no l'hem trobat…, no es troba una solució. Per tipus d'ens. Els ajuntaments estan al setanta per cent, els consells comarcals al seixanta-vuit, i les EMDs –les entitats municipals descentralitzades–, amb un setanta-quatre per cent.

El lliurament dels comptes dins dels municipis per àmbit provincial. Destacar, com ja ve sent habitual, i això ja és…, Girona és el que té…, els municipis de Girona són els que tenen el termini més alt de rendiment en aquest vuitanta-tres per cent, seguit de Lleida amb un setanta-sis per cent, i Barcelona i Tarragona, amb un seixanta-quatre i un cinquanta-sis per cent.

Pel que fa per comarques, destaca la comarca del Moianès, que ha assolit el cent per cent, són deu pobles de deu, i destacar les comarques que han estat per sobre del noranta per cent, que són el Solsonès, el Baix Empordà, el Pla de l'Estany i la Garrotxa, i en contraprestació a les comarques amb menys del cinquanta per cent, que és l'Alt Camp, l'Anoia, el Baix Camp, el Berguedà i el Priorat.

L'evolució del lliurament del compte dins de termini els darrers cinc anys. Veureu que aquest lliurament dins del termini dels ens matrius d'aquests últims cinc anys posa de manifest un comportament irregular amb increments i decrements. Tot i que aquest exercici ha disminuït i dels cinc anys és el segon més baix. No sé si m'avanço, però un dels comentaris que sí que podem fer és que nosaltres, quan presentem els…, quan els comptes ja han estat lliurats i es fa la publicació dels incompliments, la Sindicatura se li dona a aquests en un tràmit d'audiència perquè puguin al·legar i puguin, doncs…, la majoria, si no diria el cent per cent, però el noranta-nou per cent ens diuen que no tenen tècnics adequats per poder fer aquest tipus de feina. Hi ha un informe que també hem fet de secretaris i interventors dels ajuntaments de menys

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

de mil habitants i que bé, que reflecteix la situació que tenen els municipis aquests petits, però també de grans, no és…

L'evolució del lliurament del compte dins de termini per tipus d'ens. La tramesa ha disminuït un 1,59. Per tipologia, observem petites variacions d'increments, decrements en el que fa als ajuntaments, les EMDs i mancomunitats. Les diputacions incrementen perquè deia, Lleida ha presentat, després de tres anys, en termini. I tenim…, els que més han disminuït són els consells comarcals. Els consells comarcals, i ho vull ressaltar perquè són prestadors de servei d'assistència tècnica, jurídica i econòmica als ajuntaments. Per tant, que hi hagi aquesta disminució ho constatem, i jo hi afegeixo aquest comentari.

Una altra de les…, que forma part de l'informe que ja es va incorporar l'any passat i que ja està a l'annex 4.4, que són tots aquells ens que reiteradament no han tramès el compte general dins de termini o l'han lliurat consecutivament…, o l'han lliurat incomplet consecutivament els tres exercicis, en aquest cas el 22, el 23 i el 24. Seguim tenint les mancomunitats de municipis amb un percentatge més elevat, amb aquest quaranta-nou per cent, hi ha la Diputació, que és Lleida, per tant, en termini, però en aquest cas estava incomplet. Ressaltar els consells comarcals, aquests onze, d'aquests jo en volia ressaltar almenys quatre perquè són els que tenen major nombre de pressupost i en alguns d'ells presten el servei de recaptació, que és el Baix Camp, la Selva, Segrià i Vallès Oriental.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

I pel que fa als ajuntaments, són 174 ajuntaments, el divuit per cent, d'aquí destacar-ne –estan a l'annex 4.4– i destacar-ne aquells de més de 50.000 habitants o aquells que són capitals de comarca, hi ha Badalona, hi ha el Prat de Llobregat, hi ha Cerdanyola del Vallès, hi ha Amposta, hi ha Mollerussa, hi ha Puigcerdà, hi ha Ripoll.

Quant al contingut. El contingut del compte lliurat dins de termini, set-cents comptes que representa el noranta-nou per cent s'han complerts, i els seixanta-sis comptes, que representen el nou per cent, s'han incomplets. Les principals causes d'incompliment són per falta de comptes d'entitats dependents, perquè per falta de documentació complementària de tresoreria o perquè no hi ha els comptes anuals consolidats, que ara també ho veurem. Les principals deficiències dels comptes complets són memòries complementàries o perquè l'informe d'auditoria d'ens

dependents no hi és, i altres són els problemes amb les validacions per manca de coherència interna, els comptes que estan aprovats després del 2 d'octubre, o el període mitjà entre aprovació definitiva i tramesa a la Sindicatura.

Pel que fa referència als comptes anuals consolidats, que me n'he fet referència al principi. Veieu que el seixanta-nou per cent dels ens locals obligats que van lliurar al compte general dins de termini van incloure els comptes anuals consolidats. Això pel que fa al 24. Vegeu la disminució de quasi vint-i-un punts, que és la disminució del grau de compliment entre l'exercici anterior i l'actual, que bàsicament ve donat, com he dit abans, per la reducció i per la conseqüència directa de l'entrada en vigor de la normativa del 24 dels ajuntaments de menys de 50.000 habitants. Recordar que l'any 23 hi havia cinquanta-sis ens obligats, dels quals quaranta-dos van enviar els comptes i d'aquests trenta-vuit eren consolidats, i aquest any 24 eren cent seixanta nous. D'aquests 216, cent quaranta van enviar els comptes i d'aquests, nou eren consolidats.

Destacar que la Sindicatura hem fet –bé, i aquí hi ha tres tècnics de l'àmbit local que els ho agraeixo– tres sessions, quatre sessions de jornades de treball amb tots els tècnics municipals dels àmbits locals de Catalunya que van ser molt profitoses, i on vam compartir, vam explicar l'aplicació de la norma i també de com s'havia de retre i com, amb quins formats a la pròpia Sindicatura, i crec i reitero que va ser molt, molt profitosa, i ho vull posar en valor també.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Percentatge d'ens locals que han transmès la dispensa de consolidar. La norma de consolidació permet, argumentant-ho i d'acord amb uns preceptes que hi ha la pròpia normativa, de dispensar la…, de dispensar-se de consolidar, però així ho han d'argumentar. En aquest cas hi ha un total de dinou ens locals, que són disset ajuntaments i dos consells comarcals, que van trametre la documentació justificativa per acreditar aquesta dispensa legal de consolidació. A nosaltres en el Departament ja vam incloure en el pla de treball un informe de fiscalització per tal…, dels ajuntaments concrets, que han optat per la dispensa de consolidar per comprovar que s'han complert en tots els supòsits que preveu la normativa.

Magnituds financeres agregades de l'exercici 24, a tall de resum, les tres grans magnituds que creiem en aquest exercici 24 del conjunt de les corporacions locals

que van lliurar el compte dins de termini, amb un balanç globalment positiu. Hi ha un resultat pressupostari ajustat de 1.663 milions d'euros en positiu per al conjunt dels ens locals, hi ha un resultat economicopatrimonial, per tant, estalvi net de 1280 d'estalvi agregat, i un romanent de tresoreria per a despeses generals de 3.370 milions d'euros nets.

Les principals conclusions de l'altra novetat que dèiem, que era dels indicadors de l'any 22-24, hi ha tres

Fitxer 22_2i24_1CSC9

hem compactat amb tres trets principals d'aquesta evolució d'indicadors. Una és la recuperació de nivells de l'any 22. Després de la fluctuació desfavorable observada en alguns indicadors l'any 23, en l'exercici 24 es recuperen i superen els valors obtinguts l'any 22. Hi ha un impuls de la inversió pública tant en ajuntaments com a diputacions, s'observa un creixement sostingut de la despesa i la inversió per habitant al llarg dels últims tres anys. Hi ha menys autonomia fiscal, els ajuntaments mostren una dependència creixent de les subvencions i transferències d'altres administracions públiques per finançar les seves despeses. Pel que fa a les recomanacions, hi ha vint-i-una recomanacions, setze estan adreçades als ens locals, dues a la Generalitat de Catalunya i tres a òrgans competents per millorar el retiment de comptes, el contingut dels mateixos, dels comptes, i el cens del sector públic.

I per últim, com sempre, faig la comparativa que tenim tots els òrgans de control de la…, els òrgans de control. Això és una comparativa en el termini dels tres anys, 23, 24 i aquest 25, és en termini i data actual, la data…, aquest quadre s'actualitza cada dimecres. Podeu veure que l'exercici 23, almenys a data actual, això de dimecres, a Catalunya està dins del top 4, amb el que serien rendiments amb el noranta-vuit per cent, juntament amb Aragó, València i Madrid, i el 24 estem, podríem dir, al top 5, amb entre el noranta-set i el noranta-vuit per cent de comptes juntament amb Aragó, València, Madrid i Canàries. L'objectiu hauria de ser, evidentment, que s'incrementés el compte amb termini, perquè és un període prou alt el 15 d'octubre,

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

com per presentar-lo, però bé, és una comparativa que sempre m'agrada i que sempre m'agrada compartir-la i la deixo aquí.

Res més. Estic a la seva disposició, i moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, síndic Rodríguez.

Tot seguit és el torn dels grups parlamentaris, i en primer lloc, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula la diputada senyora Maria Àngels Planas, quan vostè vulgui.

M. Àngels Planas i Crous

Moltes gràcies, president. Molt bon dia a tothom. En el síndic, agrair la feina feta i també aquesta presentació que realment és molt aclaridora, i és molt clara i molt senzilla d'entendre.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Ens permet veure quin és el compliment de les obligacions comptables dels ens locals, però també com van evolucionant, i veiem que no anem evolucionant gaire bé, més aviat malament, no? I bé, l'informe posa de manifest dades que sí que ens preocupen, perquè estem parlant d'un seixanta-nou per cent de les corporacions que van presentar els comptes dins del termini, vol dir que pràcticament han tret més d'un trenta per cent no ho varen presentar bé, i això significa que hi ha 347 ens locals que no van trametre cap documentació dins de termini. I per mi encara és més preocupant quan estem a donar la xifra de 220 –ho he llegit a l'informe–, 224 ens hagin incomplert aquesta obligació no una vegada, ni dos, sinó tres. És clar… Hem observat també que pràcticament un nou per cent dels comptes presentats eren incomplerts, un percentatge que ha anat augmentant respecte a l'exercici anterior.

Nosaltres sí que des de Junts defensem la transparència, el rigor i la bona gestió dels recursos públics i que realment són obligacions que són irrenunciables per a qualsevol administració. Ara bé, també hem de posar, i s'ha dit aquí, posar sobre la taula la realitat dels que estem als ajuntaments. Jo estic en un ajuntament gran, que és el de Girona, però he estat a la Diputació i hem estat…, bé, hem fet recorregut en diferents municipis d'ajuntaments petits, i tots tenen el mateix problema, la falta de tècnics. Moltes vegades els hi ve un secretari interventor un cop a la setmana, el que

no els hi ve cada quinze dies; és impossible. Per tant, davant aquesta manca d'estructura que hi ha de tècnica, d'interventors i de recursos econòmics, doncs és molt difícil. És cert que els consells comarcals tenen tota aquesta estructura i, per tant, tenen menys perdó que no es faci aquesta feina. Però també és veritat que els consells comarcals cada vegada disposen de menys diners, cada vegada van més malament en la part econòmica i el personal que agafen també cada dia és menys. Per tant, els ajuntaments, que és el que més em centro jo, cada vegada també tenen més responsabilitats. Sabeu que se'ls hi delega moltes competències que també són impròpies, que necessiten tenir tècnics, més exigències administratives i, com hem dit, no disposa dels treballadors que realment necessitaria, i els que estem en el món local ho veiem dia a dia.

És veritat que no podem exigir més obligacions als ajuntaments sense garantir-los unes eines per poder complir, per això jo crec que és la Generalitat qui ha de posar…, o l'Estat, perquè sé que els interventors depenen de l'Estat, no sé si hi ha d'haver un canvi d'alguna manera *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* –i ja acabo– d'alguna manera, però alguna cosa ha de passar.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Jo només vull acabar amb una pregunta –un segon, de seguida estic, president–, és que si vostè considera que els incompliments reiterats responen principalment a les manques de recursos tècnics, que segur que sí, o bé també a deficiències en la gestió i el control intern. És a dir, que no treballin bé, si també és degut a això per falta de coneixement, a vegades dels mateixos tècnics. Ho deixaré aquí.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula la diputada senyora Lluïsa Llop. Quan vostè vulgui.

Lluïsa Llop Fernàndez

Gràcies, president. I moltes gràcies al síndic Rodríguez per la presentació de l'informe, per la seva elaboració.

Aquest informe ens torna a posar una qüestió sobre la taula que vostè mateix ho deia, que era una qüestió recurrent, que no és nova i que per això precisament ens hauria de preocupar especialment, i és aquest compliment, o aquest incompliment en molts casos, de l'obligació dels ens municipals de retre els comptes, que és absolutament insuficient, que continua sent important en un nombre de casos l'incompliment, i que el que és pitjor és que anem a pitjor, és a dir, no veiem una evolució positiva al llarg del temps, sinó que el que veiem és que anem enrere des de l'any passat fins avui. De fet, avui, 15 d'octubre, és el *deadline*, per tant, avui hauríem de veure quants ajuntaments han presentat els comptes i ho han fet de manera correcta.

En l'informe parlen dels 1.113 ens locals obligats, només 766 havien presentat el compte general dins del termini. Per tant, deien 68,82 per cent, i a més a més d'aquests n'hi havien incomplerts. I si parlem només d'ajuntaments, 947 municipis, 285 no l'havien presentat dins de termini i només 602, per tant uns 63,57, havien presentat dins del termini el compte general complet. És realment preocupant que tinguem aquest grau d'incompliment. I jo crec que encara és més preocupant els 174 ajuntaments que per tercer any consecutiu incompleixen l'obligació. Per tant, jo ho centro molt aquí i no segueixo amb la resta de dades.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Què més hauríem de fer o com hem d'analitzar, o cal un anàlisi concret d'aquests ajuntaments que incompleixen sistemàticament? Perquè és cert el que vostè comentava, i ho comentava la diputada de Junts, que en molts casos el sistema és pervers, perquè t'obliguen a tenir unes figures, un secretari, un interventor, que per normativa et pertoquen, que a més a més, cobrir-los, si no tens els drets d'oposició, com si diguéssim, és cada vegada més difícil, però també és veritat que moltes vegades no els tens perquè no existeixen. O sigui, és molt difícil, i sobretot és que fins i tot quan els tens alguns ajuntaments a nivell de cost és un cost important. Per tant, jo crec que seria important poder fer aquesta anàlisi d'aquests ajuntaments que incompleixen més.

I després també, i ho dic perquè jo soc regidora, el meu ajuntament, que no és petit, té 8.300 habitants, és dels que incompleix fa tres anys. L'any passat va passar per Ple al desembre, aquest any no hi ha hagut comissió especial de comptes, sí hi ha

interventor. Per tant, fins a quin punt, a vegades, aquest marc general de «com que és molt difícil, és molt complicat…» fa que alguns ajuntaments també s'hi arrepengin. Després vostè deia que els incompliments comporten que hi hagi un bloqueig de transferències. Cert que la normativa ho marca, això es produeix? Perquè… En tot cas, ja l'hi dic, en el cas de la nostra experiència, no sé aquest bloqueig quan es produeix. En tot cas, jo crec que hauríem de ser molt més incisius en aquests reiteraments, perquè n'hi ha que segur que tenen justificació i que és molt difícil gestionar-ho per alcaldes i alcaldesses, però també és veritat que n'hi ha d'altres que s'arrosseguen darrere d'això, i jo crec que la prova és que les EMDs són les que més compleixen, que són les que tenen menys eines.

El president

Tot seguit, en nom de… Gràcies, diputada.

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Míriam Casanova. Quan vostè vulgui.

Míriam Casanova Domènech

Moltes gràcies, president.

També agrair la presentació al síndic Manel Rodríguez i l'elaboració d'aquest informe que, com cada any, la Sindicatura de Comptes fa observacions i recomanacions tant respecte a la tramesa del Compte General com el contingut bàsicament dels comptes, estats i memòries a presentar pels ens locals.

En general, creiem que els resultats d'aquest informe de l'any 2024 i pel que fa a la tramesa empitjoren lleugerament respecte a l'any 2023, i ens preocupa també els resultats de l'informe en l'àmbit del contingut, especialment per l'elevat nombre de les incidències en el compte general.

Pel que fa a la tramesa, només dir que, efectivament, com vostè deia, som conscients de la manca de tècnics adequats en els ens locals, però ens ha sobtat que tretze consells comarcals, quan l'any anterior van ser deu, no hagin complert la tramesa del compte general, tot i que tenen la consideració de prestadors d'assistència tècnica i jurídica als ajuntaments de la seva comarca. Això pel que fa a la tramesa. I respecte al contingut, el nombre de comptes generals amb incidències

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

és d'un 77,8 per cent, més o menys amb la mateixa línia que l'any 2023, es manté, doncs, aquest empitjorament respecte a l'any 22, que va ser un seixanta-quatre per cent o el 21, un seixanta-tres per cent.

Compartim, per tant, totes les recomanacions que fa la Sindicatura de Comptes per millorar tant la tramesa com el contingut del compte general dels ens locals a Catalunya. I en concret, volem posar èmfasi en les recomanacions, la 15 i 17, per tal que s'intensifiqui l'activitat de prestació d'assistència tècnica i jurídica de les diputacions i els consells comarcals, així com l'activitat de coordinació per part de la Generalitat.

I després, ja per acabar, d'acord amb la recomanació número 21, i atès el resultat d'empitjorament per part dels consells comarcals, tant en la tramesa com en el contingut del Compte General de l'any 2024, també veuríem bé estudiar la possibilitat d'imposar multes als responsables d'incomplir reiteradament i especialment en el cas dels consells comarcals, els prestadors d'assistència tècnica i jurídica.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada.

Havent-se excusat, com hem dit abans, el diputat del Grup Parlamentari de VOX, passem al torn del Grup Parlamentari dels Comuns. Té la paraula la diputada senyora Núria Lozano, quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president, i gràcies al síndic Rodríguez per la seva exposició i al conjunt de la Sindicatura per l'informe que avui ens porten a consideració. És cert que és un informe que el veiem amb una periodicitat anual i això potser ens permet també fer un seguiment més acurat amb d'altres qüestions donada aquesta continuïtat a la fiscalització.

Per nosaltres hi ha un principi que hauria d'orientar aquest debat, i és que pensem que viure en un municipi petit no pot significar tenir menys garanties en la gestió dels diners públics, i això exigeix que tots els ajuntaments disposin tant dels professionals

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

com dels recursos que resultin necessaris amb aquesta finalitat. I és cert que les dades d'aquest exercici conviden a la preocupació. Parlem d'un percentatge del 68'82 per cent dels ens locals que van presentar els comptes dins de termini, però això ja és 1,6 punts menys que l'any anterior. I d'altra banda, dels 766 comptes tramesos, seixanta-sis tenien un grau o un altre de falta de la totalitat de la informació que hauria de contenir-se, però a més a més, feia referència als 224 que acumulen tres exercicis consecutius sense la presentació de comptes dins de termini o amb aquesta presentació de caràcter incomplet, i per tant, cal identificar les causes d'aquests incompliments, incloses aquestes insuficiències a què feia referència anteriorment.

Perquè és cert que tenim municipis que no disposen de secretari o no disposen d'interventor ni tan sols a temps parcial o de manera compartida, que és una qüestió que havia aparegut ja al debat d'exercicis anteriors. És molt difícil fer millorar el compliment de les obligacions si continuem sense aquesta cobertura de caràcter efectiu. I això pot afectar tenint en compte actuacions recents, perquè les 218 places per a Catalunya de la convocatòria estatal i l'oferta de 540 aprovada per la Generalitat són importants, però l'èxit s'ha de mesurar en ajuntaments amb cobertura efectiva i no s'ha produït aquesta cobertura en tots els casos. Seria interessant disposar d'aquesta informació.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Una pregunta respecte al sistema actual d'assistència i quines condicions hauria de reunir la cobertura compartida de secretaria i intervenció –vaig acabant, president– perquè pugui garantir un suport suficient i continuat en els casos en què no hi ha algú amb dedicació exclusiva al municipi en qüestió.

I una última pregunta, i amb això acabo, és si les al·legacions que han formulat

Fitxer 22_2i24_1CSC10

permeten identificar problemes de cobertura professional *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* o de falta de mitjans, així com, efectivament, s'argumenta i com recomanen distingir aquestes situacions dels

incompliments reiterats injustificats abans de l'aplicació de possibles mesures coercitives.

El president

Moltes gràcies, diputada.

No havent-hi cap representant del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat - Popular Defensem la Terra, tampoc del Grup Mixt, passem al torn de paraula del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Té la paraula la diputada Conchi Jiménez, quan vostè vulgui.

Conchi Jiménez Cruz

Gràcies. Gràcies a la Sindicatura, el síndic Rodríguez per la seva exposició avui.

Aquest no és un informe que ens digui si els ajuntaments tenen més o menys diners, si estan endeutats o si la seva situació econòmica és bona o dolenta, però jo crec que sí que tenen una relació. El que analitza és que les administracions locals compleixen els tràmits que marca la normativa, si s'aproven els comptes, si es presenten dins dels terminis i si ho fan amb tota la documentació necessària. I això també és important, perquè quan parlem dels diners públics cal que la informació estigui ben preparada, sigui completa i es pugui consultar quan toca.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Pel que fa a les dades del 15 d'octubre del 2025, ja han dit les dades, havien presentat 766 comptes generals i això representava el 68'82 per cent, la dada, i l'informe també ho diu el 2023 serà el 70,4 per cent, per tant, hi ha una davallada, una baixada. En el cas dels ajuntaments, el percentatge 69,90, per tant, encara hi ha una part important de les administracions que no arriben a complir el termini establert. Però no hi ha prou amb presentar els comptes, també cal que els comptes estiguin complerts i a fer totes les explicacions, i creiem que és importantíssim pel tema que les comptes siguin clares i que estigui tota la informació i tota la transparència que han de tenir les administracions.

L'informe també assenyala que hi ha administracions que acumulen aquests incompliments durant diversos anys, i aquí és on creiem que hem de posar especial atenció, perquè no es tracta només d'un retard puntual, sinó de situacions que es van repetint, i hi ha ajuntaments, i que cal corregir. S'hauria d'analitzar els motius

perquè igual les administracions necessiten més recolzament, com s'ha dit aquí, vostès mateixos i altres diputades i diputats que han parlat abans. Davant d'aquesta situació, la Sindicatura fa una sèrie de recomanacions, per exemple, reforçar els serveis de comptabilitat, gestió econòmica, control intern, també avançar en els tràmits quan sigui possible, presentar tota la documentació de manera conjunta, incloent la que correspon als organismes i les entitats depenents, i comprovar que les comptes, abans de presentar-les al Ple, estiguin totes correctes.

Des del nostre Grup Parlamentari creiem que aquestes recomanacions s'han de tenir en compte. Ara bé, hem de mirar la realitat dels municipis. No tots tenen els mateixos recursos, i ara vaig al primer paràgraf que he dit, perquè a vegades sí que importa que un ajuntament té pocs recursos o la seva situació econòmica és dolent, perquè si tu no tens una situació econòmica que tinguis a nivell econòmic per poder incrementar aquestes plantilles o per poder posar reforços, ja no només ajuntaments petits, o sigui que també, hi ha, jo crec que hi ha en aquestes dues parts, ajuntaments petits, evidentment, perquè la manca de personal els hi fa *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* que no compleixin, i el tema dels ajuntaments que tenen pocs recursos.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Per tant, jo crec que són dos temes que s'han d'analitzar molt bé. Crec que és importantíssim i jo crec que no hi ha ajuntaments que no vulguin presentar les comptes, les proves estan en que el percentatge és del noranta-sis per cent a data d'ahir, per tant…, o avui, perquè jo crec que no és el problema aquest, el problema és que hem d'analitzar, hem d'analitzar realment quins motius tenen aquests ajuntaments o aquestes administracions per no presentar els comptes en temps.

El president

Moltes gràcies, diputada.

Tot seguit, per respondre a les qüestions plantejades, tenen la paraula la síndica major, senyora Llum Rodríguez, i tot seguit el síndic ponent de l'informe, el síndic Manuel Rodríguez. Quan vulguin tenen la paraula.

La síndica major (Llum Rodríguez Rodríguez)

Bé, jo voldria dir un parell de coses respecte al tema que s'ha repetit aquí, de quines són les causes i quines podrien ser les solucions per ajudar a la situació, no només dels ajuntaments, estem parlant d'ens locals, per tant, aquí la primera qüestió que hem de tenir en compte és que no només els ajuntaments, sinó tota la resta d'entitats locals, per suposat les diputacions, però també altres ens locals molt més petits, per exemple mancomunitats, consorcis, etcètera.

La realitat el que posa de manifest és que dins d'aquests incompliments, efectivament hi ha dues causes clares. Una és la manca de mitjans, i aquesta causa de mitjans pot ser la que dona lloc a aquests incompliments de manera general, perquè hi ha una sèrie d'ens que es van crear per mancomunar la prestació de serveis, etcètera, que en un moment determinat eren útils i es va arribar a prestar aquest servei, però aquesta utilitat va deixar de funcionar en un moment determinat, es van recuperar les competències i l'ajuntament ho presta per la via que consideri oportú, però ja no està activa aquesta mancomunitat, per exemple, o aquest consorci. Doncs això el que requereix és que des del punt de vista jurídic es faci el tràmit necessari per a la seva dissolució i liquidació. Si això no es fa i manté aquesta personalitat jurídica com a ens local, doncs la seva obligació de retiment de comptes es manté en el temps, i això és el que passa, que si vostès miren la llista de les diferents comptes generals de les corporacions locals que es van presentar aquí els informes, hi ha mancomunitats i aquests agents associatius que any rere any es van mantenint, no només tres vegades, sinó alguns, jo crec que deu o dotze vegades, i es mantindrà mentre no es posi solució. La solució no passa per aprovar un compte, perquè si no té activitat és que poca cosa pot aprovar. El que sí que passa és perquè es posi la solució legal, que és la dissolució i liquidació d'aquell ens de manera que desapareix del panorama jurídic de l'entitat local com a entitat local i del cens corresponent, i, per tant, deixa de tenir aquesta obligació de retre un compte que és inexistent perquè no té activitat, ni ingressos ni té res, però formalment apareix.

Això per una banda. I això ho lligo amb la insuficiència de mitjans tècnics, perquè la tramitació dels expedients requereix la intervenció del secretari de l'interventor, dels ajuntaments respectius que en formen part i, per tant, diguem-ne que també, d'aquesta insuficiència de mitjans participa aquesta inactivitat en quant a la tramitació dels expedients. Igualment, aquesta manca de mitjans dels secretaris

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

interventors evidentment passa perquè es facin les convocatòries oportunes, perquè el problema que hi ha en aquest moment és que aquesta manca de secretaris interventors no afecta només a Catalunya, afecta a tot Espanya, i això vol dir que si es miren les resolucions dels concursos de trasllats, doncs hi ha molt moviment, hi ha moviment de secretaris interventors que potser estan aquí i se'n van. És a dir, que inclús hi ha una fugida, sobretot a València, per exemple, doncs hi ha molt moviment de secretaris interventors i tresorers de municipis del País Valencià i de Catalunya. Per què? Doncs perquè moltes vegades personal que és de València, pel tema de la facilitat amb el tema de l'idioma i demés, s'examina aquí o té plaça aquí, concursa i obté també plaça aquí, però després, a la que pot, a lo millor retorna al seu lloc d'origen o el més proper al lloc on té la família, etcètera. És clar, això passa per què no hi hagi aquests buits tan grans a tot el territori, perquè això impediria, evidentment, aquest moviment tan efectiu.

I passa també mentre això no se solucioni, és veritat que ara hi ha unes ofertes públiques molt àmplies que esperem que siguin àgils en la seva cobertura, que és un nombre de places important, entorn a mil places pot haver-hi en total de les aprovades, i per una altra banda, perquè qui té la competència conforme a la llei per donar aquesta assistència tècnica als municipis, doncs que la faci efectiva i la doni. Qui són? Doncs els ens supramunicipals, les diputacions i els consells comarcals. Que tenen aquest servei? Possiblement sí, però no només han de tenir el servei, l'han de tenir dotat suficientment, amb els mitjans personals suficients per atendre la situació de manca de cobertura d'aquestes places al territori en el qual ells tenen la competència, perquè si tenen dos o tres persones, però resulta que el nombre d'ajuntaments als quals és necessari…, o mancomunitats, etcètera, és necessari donar assistència són cent, doncs també són insuficients. O sigui, que aquesta insuficiència també afecta.

I per una altra banda, també crec que hi ha una actuació important que podria fer la Direcció General d'Administració Local perquè també té competències en matèria d'assistència i informació als ajuntaments i, per tant, per exemple, en la tramitació d'aquests expedients de dissolució i liquidació d'aquests ens supramunicipals inactius potser la Direcció General també li podria donar un cop de mà als ajuntaments, perquè al cap i a la fi són la tramitació d'un expedient que té una

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

connotació jurídica molt important en quant a la seva elaboració dels documents i no té molta més complexitat jurídica, potser facilitant-li, per exemple, un model d'expedient de dissolució i liquidació d'aquest tipus d'ens, perquè si desapareixen, evidentment aquesta llista rebaixaria necessàriament. Per tant, les causes entenc que serien una mica variades, que tot deriva, evidentment, d'aquesta insuficiència de mitjans personals amb coneixements tècnics suficients, perquè si la tinguessin no necessitarien aquesta assistència, però la realitat és que aquesta necessitat hi és.

El síndic Manel Rodríguez Tió

I per acabar, també intentant respondre, i el que ha afegit també la síndica major. Fruit d'aquests informes del Compte general, el Departament Local i també la Sindicatura, i sent conscients de quins dèficits hi ha amb aquest…, hem portat a terme i estem portant a terme reunions amb la DGAL i amb els presidents de les diputacions i hem engegat aquests informes, a més a més que ja us he avançat, com és l'informe de la situació de la plaça de secretaris i interventors a menys de mil habitants, que dona una situació molt preocupant, però hem aportat millores i hem aportat recomanacions que crec que tant la DGAL, el Govern com les diputacions poden millorar en aquest àmbit.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

També estem elaborant, dintre del…, que això em sembla que ja ho he dit també, que les diputacions estem fent la fiscalització de les quatre diputacions pel que fa a l'assistència jurídica, tècnica i econòmica. Amb aquesta idea també que vam parlar amb els presidents de les diputacions, és a dir, escolteu, analitzem, proposem millores i proposem també això, millores de compliment i de…

M'has fet una pregunta que és difícil de contestar. Incompliment reiterat en ajuntaments, si és per temes tècnics… Per ajuntaments de més de 50.000 habitants o consells comarcals o poblacions que tenen capitals de comarca és difícil que tenen tècnics, perquè estan totes, estan dotades, totes tenen secretaris de primera… Petits no, petits no, però les grans, les grans sí, tenen TACs, tenen TAEs, i sobretot està en els petits, sí, que és on s'ha de reforçar i on crec, el tema de l'assistència jurídica de les diputacions i dels consells comarcals i de la DGAL de fer aquesta feina, com deia la síndica, la Llum, també ha de cobrir i potenciar aquesta cobertura de places.

Res, quedo a la seva disposició. Crec que…

El president

Molt bé, doncs. Moltes gràcies, síndics,

Finalment, o gairebé, saben que la mesa de la Comissió ha de fixar un termini per presentar propostes de resolució subsegüents als debats dels informes de fiscalització dels punts de l'ordre del dia. Aquest termini és de deu dies hàbils, de manera que fineix el divendres, 30 d'octubre de 2026, a les 10:30 hores.

Recordeu –faig èmfasi– que per les tramitacions del Compte general de la Generalitat de Catalunya i del Compte general de les corporacions locals, hi ha un model específic diferent dels informes de fiscalització habitual, que habitualment els tècnics o els coordinadors dels grups ho tenen present, però per evitar complicacions cal recordar-ho.

I ara sí, finalment, tal com hem comentat amb els diferents portaveus i portaveu, els faig la proposta de que la propera comissió correspondria a realitzar-la el dia 12 de novembre, atès el calendari i les agendes, i que tot i l'eficiència i eficàcia de la Sindicatura a l'hora d'aprovar informes, estem bastant compassats, és a dir, no tenim un estoc d'informes acumulats que sigui en absolut preocupant, al contrari, els hi plantejaria de no realitzar aquesta comissió del dia 12 de novembre. No obstant realitzar-ne una –si em permeten–, exprés durant el Ple que es durà a terme el dia 3, 4 i 5 de novembre, a fi i efecte d'aprovar les propostes de resolució dels informes de fiscalització d'avui i, sobretot, les dels comptes generals de les corporacions locals i de la Generalitat, a fi i efecte, específicament, i especialment el de la Generalitat, per poder complir, com venim fent darrerament en els darrers exercicis, de complimentar tot el tràmit del Compte general per tal de que, com indica el Reglament del Parlament, pugui o pogués, si així ho considera la Mesa i la Junta de Portaveus, ser vist dins del termini establert en el Reglament. Per tant, tal com hem comentat, procedirem de la següent manera.

Moltes gràcies.

Sense res més, suspenem la sessió.

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

La sessió se suspèn a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT